

Skaidrojums pārskatam par valsts budžeta, no valsts budžeta daļēji finansētu atvasinātu publisku personu budžetu un budžeta nefinansētu iestāžu budžetu izpildi

Vispārīgie principi

Pārskatā par valsts budžetu, no valsts budžeta daļēji finansētu atvasinātu publisku personu un budžeta nefinansētu iestāžu budžetu izpildi uzrādīta šo personu budžeta izpilde 2016. gadā. Budžeta izpilde par valsts pamatbudžetu un speciālo budžetu sagatavota atbilstoši likumam “Par valsts budžetu 2016. gadam” (turpmāk – Likums).

Pārskatu par valsts budžeta, no valsts budžeta daļēji finansētu atvasinātu publisku personu budžetu un budžeta nefinansētu iestāžu budžetu izpildi (turpmāk – pārskats) veido, apkopojot un konsolidējot ministriju un centrālo valsts iestāžu budžeta izpildes pārskatus. Pārskati sagatavoti atbilstoši naudas plūsmas principam un tajā apkopota informācija par 2016. pārskata gada ieņēmumiem, izdevumiem un budžeta finansēšanu. Konsolidāciju veic summējot visus pārskatos uzrādītos rādītājus un izslēdzot savstarpēji atbilstošus ieņēmumu un izdevumu posteņus, pielietojot mazākuma principa metodi, t.i. izslēdzot savstarpēji ekonomiski atbilstošo pozīciju mazākās vērtības.

Konsolidācija

Pārskatā konsolidēti dati pa budžeta veidiem par valsts pamatbudžeta ieņēmumiem un izdevumiem, speciālā budžeta ieņēmumiem un izdevumiem, ziedojumu un dāvinājumu ieņēmumiem un izdevumiem, un no valsts budžeta daļēji finansētu atvasinātu publisku personu un budžeta nefinansētu iestāžu pamatdarbības ieņēmumiem un izdevumiem.

Valsts konsolidētā budžeta ieņēmumi 2016. gadā ir 7 425,1 milj. *euro* vērtībā, kas ir par 134,9 milj. *euro* jeb 1,8 % vairāk nekā 2015. gadā. Detalizēta informācija skatāma 2016. gada pārskata 6. pielikumā “Valsts budžeta, no valsts budžeta daļēji finansētu atvasinātu publisku personu budžetu un budžeta nefinansētu iestāžu budžetu izpilde 2016. gadā”. Kopējie ieņēmumi attiecībā pret precizēto saimnieciskā gada plānu ir 98,3 %. Valsts budžeta ieņēmumos 2016. gadā lielāko daļu 5 950,6 milj. *euro* vērtībā veido nodokļu ieņēmumi, kas ir par 310,7 milj. *euro* jeb 5,5 % vairāk nekā 2015. gadā. Nenodokļu ieņēmumi 2016. gadā ir 517,7 milj. *euro*, kas ir par 58,4 milj. *euro* jeb 12,7 % vairāk nekā 2015. gadā. Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi ir 203,8 milj. *euro*, kas ir par 20,5 milj. *euro* jeb 11,2 % vairāk nekā 2015. gadā. Ārvalstu finanšu palīdzība saņemta 748,8 milj. *euro* apmērā, kas ir par 254,5 milj. *euro* jeb 25,4 % mazāk nekā 2015. gadā. Transferti ir 1,5 milj. *euro*, kas ir par 0,3 milj. *euro* jeb 15,9 % mazāk nekā 2015. gadā, saņemtie ziedojumi un dāvinājumi ir 2,8 milj. *euro*, kas ir par 0,01 milj. *euro* jeb 0,4 % mazāk nekā 2015. gadā.

Valsts konsolidētā
budžeta ieņēmumi –
7 425 154 897 euro

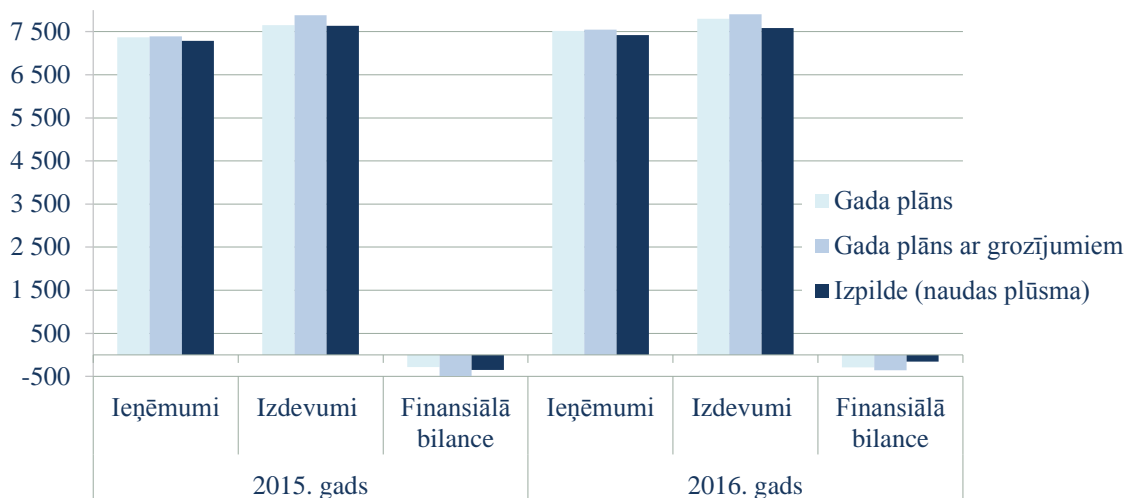
Valsts konsolidētā budžeta izdevumi 2016. gadā ir 7 582,8 milj. *euro* vērtībā, kas ir par 54,8 milj. *euro* jeb 0,7 % mazāk nekā 2015. gadā. Budžeta izpilde pret precizēto saimnieciskā gada plānu ir 95,9 %. Valsts konsolidētā budžeta uzturēšanas izdevumi ir 7 197,1 milj. *euro*, kas ir par 164,7 milj. *euro* jeb 2,3 % vairāk nekā 2015. gadā, kapitālie izdevumi ir 385,6 milj. *euro*, kas ir par 219,5 milj. *euro* jeb 36,3 % mazāk nekā 2015. gadā.

Valsts konsolidētā
budžeta izdevumi –
7 582 778 182 euro

Valsts konsolidētā budžeta finansiālās bilances rezultāts pārskata gadā pēc naudas plūsmas principa ir deficīts 157,6 milj. *euro* vērtībā jeb 0,6 % apjomā no iekšzemes kopprodukta,

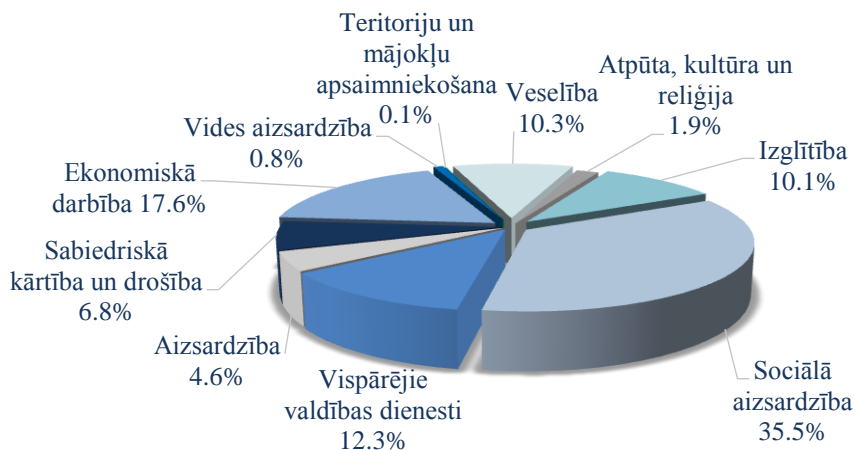
SKAIDROJUMS PĀRSKATAM PAR VALSTS BUDŽETA, NO VALSTS BUDŽETA DAĻĒJI FINANSĒTU
ATVASINĀTU PUBLISKU PERSONU BUDŽETU UN BUDŽETA NEFINANSĒTU IESTĀŽU BUDŽETU
IZPILDI

salīdzinoši 2015. gadā valsts konsolidētā budžeta finansiālā bilance bija ar deficītu 347,3 milj. *euro* (skatīt 1. attēlu).

1. attēls. Valsts konsolidētā budžeta ieņēmumi, izdevumi un finansiālā bilance 2015. gadā un 2016. gadā (milj. *euro*)

Būtiskākie budžeta izdevumi atbilstoši funkcionālajām kategorijām (turpmāk – funkcijas) 2016. gadā veikti sociālās aizsardzības jomā, kas veido 2 692,0 milj. *euro* jeb 35,5 % no kopējiem valsts konsolidētajiem izdevumiem, ekonomiskās darbības jomā, kas 2016. gadā ir 1 334,1 milj. *euro* jeb 17,6 % no kopējiem izdevumiem, vispārējās valdības dienestu jomā, kas 2016. gadā ir 932,1 milj. *euro* jeb 12,3 % no kopējiem izdevumiem (skatīt 2. attēlu).

2. attēls. Valsts konsolidētā budžeta izdevumu īpatsvars pa funkcionālajām kategorijām 2016. Gadā

Valsts konsolidētajā budžetā, konsolidējot budžetus (pamatbudžetu, speciālo budžetu, ziedojumus un dāvinājumus, un no valsts budžeta daļēji finansētu atvasinātu publisku personu un budžeta nefinansētu iestāžu pamatbudžetu), izslēgtas šādas pozīcijas:

Ieņēmumi/izdevumi – 393 542 721 *euro* vērtībā, t.sk.:

- mācību, darba un dienesta komandējumu, dienesta, darba braucienu izdevumi (izdevumu EKK 2100, ieņēmumu kodi 21.3.0.0. un 21.4.0.0.) – **10 271 *euro*** vērtībā,
- pakalpojumu izdevumi (izdevumu EKK 2200, ieņēmumu kodi 21.3.0.0. un 21.4.0.0.) – **1 092 989 *euro*** vērtībā,

SKAIDROJUMS PĀRSKATAM PAR VALSTS BUDŽETA, NO VALSTS BUDŽETA DAĻĒJI FINANSĒTU
ATVASINĀTU PUBLISKU PERSONU BUDŽETU UN BUDŽETA NEFINANSĒTU IESTĀŽU BUDŽETU
IZPILDI

- krājumu, materiālu, energoresursu, preču, biroja preču un inventāra izdevumi, kurus neuzskaita kodā EKK 5000 (izdevumu EKK 2300, ieņēmumu kods 21.4.0.0.) – **58 353 euro** vērtībā,
- izdevumi periodikas iegādei (izdevumu EKK 2400, ieņēmumu kods 21.4.0.0.) – **27 euro** vērtībā,
- budžeta iestāžu nodokļu maksājumi (izdevumu EKK 2500, ieņēmumu kods 21.4.0.0.) – **1 179 euro** vērtībā,
- procentu izdevumi (izdevumu EKK 4300, ieņēmumu kodi 8.4.0.0., 21.3.0.0. un 21.1.0.0.) – **226 991 euro** vērtībā,
- izdevumi subsīdijām un dotācijām komersantiem, biedrībām un nodibinājumiem (izdevumu EKK 3200, ieņēmumu kodi 12.3.0.0. un 21.3.0.0.) – **1 462 794 euro** vērtībā,
- izdevumi pensijām un sociāliem pabalstiem naudā (izdevumu EKK 6200, ieņēmumu kods 21.3.0.0.) – **578 363 euro** vērtībā,
- valsts budžeta uzturēšanas izdevumu transferti (izdevumu EKK 7100, ieņēmumu kodi 18.2.0.0. un 18.4.0.0.) – **189 267 778 euro** vērtībā,
- valsts budžeta uzturēšanas izdevumu transferti citiem budžetiem noteiktam mērķim (izdevumu EKK 7300, ieņēmumu kods 18.3.0.0.) – **176 258 802 euro** vērtībā,
- pārējie valsts budžeta uzturēšanas izdevumu transferti citiem budžetiem (izdevumu EKK 7400, ieņēmumu kods 18.3.0.0.) – **2 099 853 euro** vērtībā,
- atmaksa valsts budžetā par veiktiem uzturēšanas izdevumiem (izdevumu EKK 7500, ieņēmumu kods 12.3.0.0.) – **58 948 euro** vērtībā,
- no valsts budžeta daļēji finansētu atvasinātu publisku personu un budžeta nefinansētu iestāžu uzturēšanas izdevumu transferti (izdevumu EKK 7800, ieņēmumu kodi 12.3.0.0., 20.7.0.0, 17.1.0.0. un 17.4.0.0.) – **4 849 474 euro** vērtībā,
- izdevumi pamatlīdzekļiem (izdevumu EKK 5200, ieņēmumu kods 21.3.0.0.) – **538 euro** vērtībā,
- valsts budžeta transferti kapitālajiem izdevumiem citiem budžetiem noteiktam mērķim (izdevumu EKK 9500, ieņēmumu kods 18.3.0.0.) – **14 161 432 euro** vērtībā,
- pārējie valsts budžeta kapitālo izdevumu transferti citiem budžetiem (izdevumu EKK 9700, ieņēmumu kods 18.3.0.0.) – **11 846 euro** vērtībā,
- no valsts budžeta daļēji finansētu atvasinātu publisku personu un budžeta nefinansētu iestāžu kapitālo izdevumu transferti (izdevumu EKK 9800, ieņēmumu kodi 17.1.0.0., 17.3.0.0. un 17.4.0.0.) – **3 403 083 euro** vērtībā.

Valsts pamatbudžeta ieņēmumu un izdevumu izpilde 2016. gadā

Ministrijas un citas centrālās valsts iestādes noteiktās apropriācijas ietvaros nodrošina valsts pamatbudžeta līdzekļu efektīvu un racionālu izlietojumu atbilstoši Likumam, lai nodrošinātu attiecīgo valsts funkciju izpildi. Detalizēta informācija skatāma 2016. gada pārskata 10.pielikumā “Valsts pamatbudžeta ieņēmumi un izdevumi 2016. gadā”.

SKAIDROJUMS PĀRSKATAM PAR VALSTS BUDŽETA, NO VALSTS BUDŽETA DAĻĒJI FINANSĒTU
ATVASINĀTU PUBLISKU PERSONU BUDŽETU UN BUDŽETA NEFINANSĒTU IESTĀŽU BUDŽETU
IZPILDI

Valsts pamatbudžeta ieņēmumi 2016. gadā ir 5 161,5 milj. *euro* vērtībā, kas salīdzinājumā ar 2015. gadu ir par 68,4 milj. *euro* jeb 1,3 % vairāk. 2016. gadā valsts pamatbudžetā saņemti 97,7 % no Likumā plānotās gada ieņēmumu kopsummas.

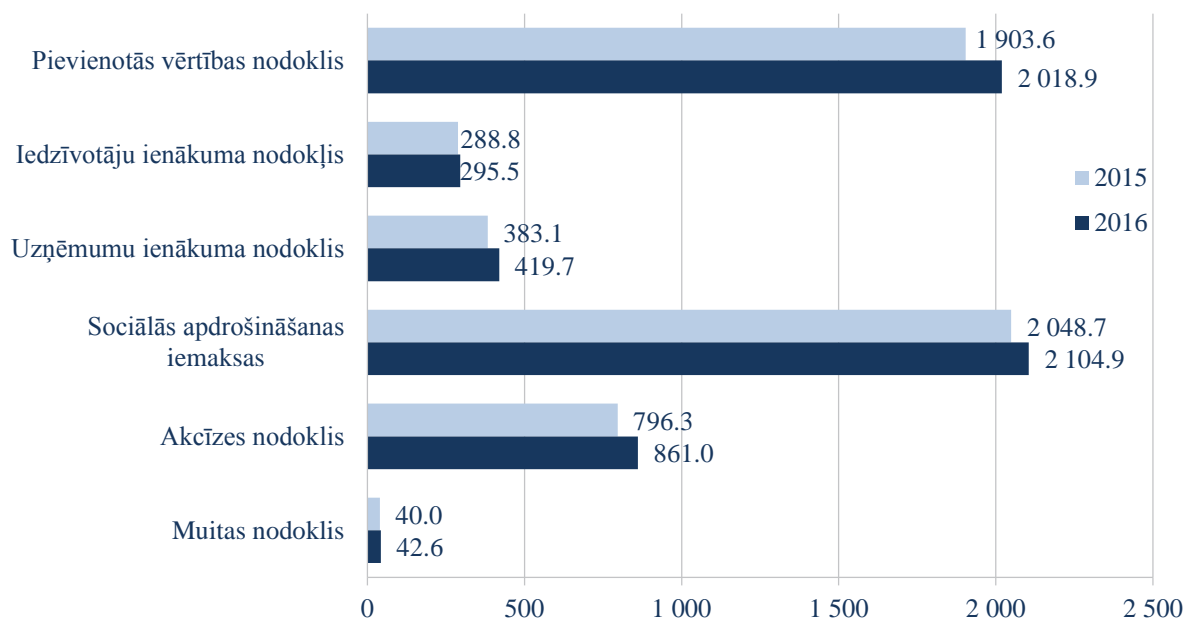
Valsts pamatbudžeta izdevumi ir 5 400,5 milj. *euro* vērtībā, kas salīdzinājumā ar 2015. gadu ir par 78,9 milj. *euro* jeb 1,4 % mazāk.

Valsts pamatbudžeta finansiālā bilance 2016. gadā ir (239,0) milj. *euro*, bet 2015. gadā finansiālā bilance bija (386,3) milj. *euro* apmērā. Finansiālās bilances rezultāts salīdzinot ar iepriekšējo gadu ir samazinājies par 147,3 milj. *euro*.

Valsts pamatbudžeta ieņēmumos 2016. gadā lielāko daļu veido **nodokļu ieņēmumi** – 3 845,6 milj. *euro* jeb 74,5 % no kopējās ieņēmumu summas. Detalizēta informācija par valsts budžeta ieņēmumiem skatāma 2016. gada pārskata 8. pielikuma “Valsts budžeta ieņēmumi 2016. gadā” sadaļā “I Valsts pamatbudžeta ieņēmumi 2016. gadā”.

Pievienotās vērtības
nodokļa ieņēmumi –
2 018 895 418 euro

Lielākie nodokļu ieņēmumi pamatbudžetā ir no pievienotās vērtības nodokļa (turpmāk – PVN) 2 018,9 milj. *euro*. Šī nodokļa ieņēmumu izpilde salīdzinājumā ar Likumā noteikto gada plānu ir 99,7 %, un salīdzinājumā ar 2015. gadu pievienotās vērtības nodokļa ieņēmumi ir palielinājušies par 115,3 milj. *euro* jeb 6,1% (skatīt 3.attēlu).

3. attēls. Nodokļu ieņēmumi 2015. gadā un 2016. gadā (milj. euro)

Pievienotās vērtības nodokļa ieņēmumu palielinājumu pārskata gadā ietekmēja:

- pārtikas preču un nepārtikas preču pārdošanas mazumtirdzniecības apgrozījuma apjoma palielinājums, atgriezeniskā efekta ietekme, kuru radīja minimālās algas paaugstināšana un akcīzes nodokļa likmes paaugstināšanas;
- ēnu ekonomikas apkarošanas un nodokļa administrēšanas uzlabošanas pasākumi: informācijas apmaiņas procesa uzlabošana starp finanšu iestādēm un Valsts ieņēmumu dienestu;

SKAIDROJUMS PĀRSKATAM PAR VALSTS BUDŽETA, NO VALSTS BUDŽETA DAĻĒJI FINANSĒTU
ATVASINĀTU PUBLISKU PERSONU BUDŽETU UN BUDŽETA NEFINANSĒTU IESTĀŽU BUDŽETU
IZPILDI

- izmaiņas normatīvajā aktā: piemērots PVN dzīvojamo telpu apsaimniekošanai, PVN apgrieztā maksāšanas kārtība mobilajiem telefoniem, klēpj datoriem, planšet datoriem un integrālās shēmas ierīcēm, noteikts 50% priekšnodokļa atskaitīšanas ierobežojums par vieglo pasažieru automašīnu iegādes un ekspluatēšanas izdevumiem.

Akcīzes nodokļa kopējie ieņēmumi 2016. gadā ir 861,0 milj. *euro*, kas salīdzinājumā ar 2015. gadu palielinājušies par 64,7 milj. *euro* jeb 8,1 %. Savukārt šī nodokļa gada plāna izpilde ir 104,8 %.

Akcīzes nodokļa ieņēmumu palielinājumu galvenokārt ietekmēja izmaiņas normatīvajā aktā:

- paaugstinātas akcīzes nodokļa likmes svinu nesaturošam benzīnam, dīzeļdegvielai un petrolejai;
- paaugstināts akcīzes nodoklis smēķējamai tabakai un tabakas lapām;
- paaugstinātas akcīzes nodokļa likmes alkoholiskajiem dzērieniem un alum;
- nodokli piemēro elektroniskajās cigaretēs izmantojamiem šķidrūmiem.

Iedzīvotāju ienākuma nodokļa (turpmāk – IIN) ieņēmumi valsts pamatbudžetā 2016. gadā ir 295,5 milj. *euro*, kas salīdzinājumā ar 2015. gadu ir par 6,7 milj. *euro* jeb par 2,3 % vairāk. IIN gada plāna izpilde ir 96,5 %.

IIN ieņēmumus 2016. gadā galvenokārt ietekmēja:

- tautsaimniecībā nodarbināto skaits un darba samaksas pieaugums,
- likumdošanas izmaiņas: mēneša minimālās darba algas palielināšana no 360 *euro* mēnesī līdz 370 *euro* mēnesī, atvieglojuma par apgādībā esošu personu palielinājums no 165 *euro* līdz 175 *euro* mēnesī, ieviests diferencētais neapliekamais minimums, atcelts IIN atvieglojums par pilngadīgām un darbaspējīgām personām, saglabājot atvieglojumu par bērniem līdz 24 gadu vecumam un sociāli jutīgām grupām, ieviests solidaritātes nodoklis, lai novērstu regresīvo darbaspēka nodokļu sistēmu.

Uzņēmumu ienākuma nodokļa (turpmāk – UIN) ieņēmumi valsts pamatbudžetā 2016. gadā ir 419,7 milj. *euro*, kas salīdzinājumā ar 2015. gadu palielinājušies par 36,6 milj. *euro* jeb 9,6 %. UIN gada plāna izpilde ir 105,7 %.

UIN ieņēmumu palielinājums veidojas no UIN bruto iemaksu pieauguma, ko ietekmēja gan avansa maksājumu pieaugums, gan pēc UIN deklarācijām aprēķinātā papildus budžetā iemaksājāmā summa. Vienlaikus samazinājās pēc UIN deklarācijām atmaksājāmā summa, kā arī ēnu ekonomikas apkarošanas pasākumi, kas paredz informācijas apmaiņas procesa uzlabošanu starp finanšu iestādēm un Valsts ieņēmumu dienestu.

Transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokļa ieņēmumi 2016. gadā ir 83,7 milj. *euro*, kas salīdzinājumā ar 2015. gadu palielinājās par 4,3 milj. *euro* jeb 5,5 %, un gada plāna izpilde ir 98,0 %.

2016. gadā šī nodokļa ieņēmumu pieaugumu nodrošināja reģistrēto transporta līdzekļu skaita pieaugums, par kuriem maksājams nodoklis, un likumdošanas izmaiņas, kas paredz transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokļa likmju paaugstināšanu kravas automobiļiem ar pilnu masu līdz 12 000 kg un nodokļa atvieglojuma daudz bērnu ģimenēm apmēra paaugstināšanu no 20% uz 50%.

Muitas nodokļa ieņēmumi 2016. gadā ir 42,6 milj. *euro*, kas salīdzinājumā ar 2015. gadu palielinājušies par 2,6 milj. *euro* jeb 6,5 %, un gada plāna izpilde ir 108,6 %.

SKAIDROJUMS PĀRSKATAM PAR VALSTS BUDŽETA, NO VALSTS BUDŽETA DAĻĒJI FINANSĒTU
ATVASINĀTU PUBLISKU PERSONU BUDŽETU UN BUDŽETA NEFINANSĒTU IESTĀŽU BUDŽETU
IZPILDI

Muitas nodokļa ieņēmumus 2016. gadā galvenokārt ietekmēja antidempinga maksājumi un preču importa apjoma pieaugums no valstīm, kas nav Eiropas Savienības dalībvalstis.

Pārējo nodokļu ieņēmumi 2016. gadā ir 124,3 milj. *euro*, kas salīdzinājumā ar 2015. gadu palielinājās par 24,4 milj. *euro*, ko galvenokārt nodrošināja solidaritātes nodokļa ieņēmumi. Solidaritātes nodokļa ieņēmumi 2016. gadā ir 25,8 milj. *euro*, gada plāna izpilde ir 110,1 %.

Šis nodoklis tika ieviests 2016.gada 1.janvārī. Solidaritātes nodokļa mērķis ir novērst regresīvo darbaspēka nodokļu sistēmu, kas radusies atjaunojot valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu objekta maksimālo apmēru.

Valsts sociālās apdrošināšanas iemaksas (turpmāk – sociālās apdrošināšanas iemaksas) nodrošina lielākos ieņēmumus valsts speciālajā budžetā un lielākos tiešo nodokļu ieņēmumus. Detalizēta informācija par valsts speciālā budžeta ieņēmumiem skatāma 2016. gada pārskata 8. pielikuma “Valsts budžeta ieņēmumi 2016. gadā” sadaļā “III Valsts speciālā budžeta ieņēmumi 2016. gadā”.

Valsts sociālās
apdrošināšanas
iemaksas –
2 104 916 824 *euro*

2016. gadā sociālās apdrošināšanas iemaksu ieņēmumi ir 2 104,9 milj. *euro*, kas salīdzinājumā ar 2015. gadu ir par 56,2 milj. *euro* jeb 2,7 % vairāk. Sociālo apdrošināšanas iemaksu gada plāna izpilde ir 99,8 %.

Sociālās apdrošināšanas iemaksu palielinājumu galvenokārt ietekmēja:

- nodarbinātības un darba samaksas fonda pieaugums atbilstoši mēneša minimālās darba algas palielinājumam;
- ēnu ekonomikas apkarošanas pasākumi;
- mēneša minimālās darba algas palielināšana no 360 *euro* līdz 370 *euro*.

Valsts ieņēmumu dienesta administrēto valsts budžetā maksājamo nodokļu kopējais parāds 2016. gada 31. decembrī ir 1 360,2 milj. *euro*, un gada laikā nokavēto nodokļu maksājumu parādu kopsumma samazinājusies par 55,7 milj. *euro* jeb 3,9 %. No kopējās parādu summas 2016. gada 31. decembrī budžeta maksājumu pamatparāds ir 987,0 milj. *euro* jeb 72,6 %, savukārt nokavējuma nauda – 373,2 milj. *euro* jeb 27,4 %. Salīdzinot ar iepriekšējo periodu pamatparāds ir samazinājies par 27,0 milj. *euro* jeb 2,7 %, savukārt nokavējuma nauda samazinājusies par 28,7 milj. *euro* jeb 7,1 % (skatīt 1. tabulu).

Valsts budžetā
maksājamais nodokļu
parāds –
1 360 196 410 *euro*

1. tabula. Kopsavilkums par valsts budžetā maksājamo nodokļu parādiem 2016. gada 31. decembrī (tūkstošos *euro*)

Maksājuma nosaukums	Parādu summa kopā	t.sk.	
		Pamatparāds	Nokavējuma nauda
1	2	3	4
Uzņēmumu ienākuma nodoklis (aktuālais parāds)	75 198.1	52 996.0	22 202.1
bez tam apturētie (pēc 29.panta*)	29 527.0	24 075.4	5 451.6
bez tam termiņa pagarinājumi (kopā)	7 100.6	6 067.8	1 032.8
<i>t.sk. piešķirtie NAP termiņu pagarinājumi</i>	<i>100.5</i>	<i>100.5</i>	<i>0.0</i>
<i>t.sk. rezervēts NAP dzēšanai</i>	<i>157.6</i>	<i>0.00</i>	<i>157.6</i>
<i>t.sk. piešķirtie termiņu pagarinājumi (pēc 24.panta*)</i>	<i>6 842.5</i>	<i>5 967.3</i>	<i>875.2</i>
Uzņēmumu ienākuma nodoklis (parāds) kopā:	111 825.7	83 139.2	28 686.5

SKAIDROJUMS PĀRSKATAM PAR VALSTS BUDŽETA, NO VALSTS BUDŽETA DAĻĒJI FINANSĒTU
ATVASINĀTU PUBLISKU PERSONU BUDŽETU UN BUDŽETA NEFINANSĒTU IESTĀŽU BUDŽETU
IZPILDI

Maksājuma nosaukums	Parādu summa kopā	t.sk.	
		Pamatparāds	Nokavējuma nauda
1	2	3	4
Peļņas nodokļa parādi (aktuālais parāds)	17.1	7.1	9.9
Peļņas nodokļa parāda apturētie (pēc 29. p.*)	4 209.1	3 153.0	1 056.1
Peļņas nodoklis (parāds) kopā:	4 226.2	3 160.1	1 066.0
Pievienotās vērtības nodoklis (aktuālais parāds)	498 134.9	352 013.9	146 121.0
Pievienotās vērtības nodokļa apturētie (pēc 29. p.*)	188 902.5	155 811.1	33 091.5
Pievienotās vērtības nodokļa termiņa pagarinājumi, t.sk:	32 188.8	29 578.2	2 610.6
<i>piešķirtie NAP termiņu pagarinājumi</i>	<i>294.9</i>	<i>294.9</i>	<i>0.0</i>
<i>rezervēts NAP dzēšanai</i>	<i>498 134.9</i>	<i>352 013.9</i>	<i>146 121.0</i>
<i>piešķirtie termiņu pagarinājumi (pēc 24. panta*)</i>	<i>31 204.4</i>	<i>29 283.2</i>	<i>1 921.1</i>
Pievienotās vērtības nodoklis (parāds) kopā:	719 226.2	537 403.2	181 823.1
Apgrozījuma nodokļa parādi (aktuālais parāds)	38.3	15.9	22.4
Apgrozījuma nodokļa parāda apturētie (pēc 29. p.*)	784.1	527.7	256.4
Piešķirtie NAP termiņu pagarinājumi	0.2	0.0	0.2
Apgrozījuma nodoklis (parāds) kopā:	822.6	543.6	279.0
Akcīzes nodoklis (aktuālais parāds)	16 728.4	11 155.9	5 572.5
Akcīzes nodokļa apturētie (pēc 29. p.*)	3 403.6	2 718.5	685.1
Akcīzes nodokļa termiņa pagarinājumi, t.sk:	3 534.2	3 513.2	20.9
<i>piešķirtie NAP termiņu pagarinājumi</i>	<i>2.7</i>	<i>2.7</i>	<i>0.0</i>
<i>rezervēts NAP dzēšanai</i>	<i>7.4</i>	<i>0.0</i>	<i>7.4</i>
<i>piešķirtie termiņu pagarinājumi (pēc 24. panta*)</i>	<i>3 524.1</i>	<i>3 510.5</i>	<i>13.5</i>
Akcīzes nodoklis (parāds) kopā:	23 666.2	17 387.6	6 278.5
Dabas resursu nodoklis (aktuālais parāds)	870.5	553.1	317.3
Dabas resursu nodokļa apturētie (pēc 29. p.*)	537.0	422.2	114.8
Dabas resursu nodokļa termiņa pagarinājumi, t.sk:	8.5	8.3	0.2
<i>piešķirtie NAP termiņu pagarinājumi</i>	<i>0.0</i>	<i>0.0</i>	<i>0.0</i>
<i>rezervēts NAP dzēšanai</i>	<i>0.1</i>	<i>0.0</i>	<i>0.1</i>
<i>piešķirtie termiņu pagarinājumi (pēc 24. panta*)</i>	<i>8.4</i>	<i>8.3</i>	<i>0.1</i>
Dabas resursu nodoklis (parāds) kopā:	1 416.0	983.6	432.3
Muitas nodoklis (aktuālais parāds)	3 333.2	2 089.4	1 243.8
Muitas nodokļa apturētie (pēc 29.p.*)	241.6	169.6	72.0
Muitas nodokļa termiņa pagarinājumi	3.4	0.2	3.1
Muitas nodoklis (parāds) kopā:	3 578.2	2 259.2	1 318.9
Mikrouzņēmuma nodoklis (aktuālais parāds)	10 404.4	7 946.5	2 457.9
Mikrouzņēmuma nodokļa apturētie (pēc 29. p.*)	70.7	57.2	13.4
Mikrouzņēmuma nodokļa termiņa pagarinājumi, t.sk:	201.1	197.7	3.4

SKAIDROJUMS PĀRSKATAM PAR VALSTS BUDŽETA, NO VALSTS BUDŽETA DAĻĒJI FINANSĒTU
ATVASINĀTU PUBLISKU PERSONU BUDŽETU UN BUDŽETA NEFINANSĒTU IESTĀŽU BUDŽETU
IZPILDI

Maksājuma nosaukums	Parādu summa kopā	t.sk.	
		Pamatparāds	Nokavējuma nauda
1	2	3	4
Mikrouzņēmuma nodoklis (parāds) kopā:	10 676.2	8 201.4	2 474.7
Parādu summa valsts pamatbudžetam	604 737.2	426 787.4	177 949.8
bez tam apturētie (pēc 29. p.*)	227 675.7	186 934.8	40 740.9
bez tam termiņa pagarinājumi kopā	43 037.0	39 365.5	3 671.5
<i>t.sk. piešķirtie NAP termiņu pagarinājumi</i>	<i>398.1</i>	<i>398.1</i>	<i>0.0</i>
<i>t.sk. rezervēts NAP dzēšanai</i>	<i>854.8</i>	<i>0.0</i>	<i>854.8</i>
<i>t.sk. piešķirtie termiņu pagarinājumi (pēc 24. panta*)</i>	<i>41 784.1</i>	<i>38 967.4</i>	<i>2 816.7</i>
Parādu summa kopā valsts pamatbudžetam	875 449.9	653 087.7	222 362.2
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas (aktuālais parāds)	110 785.2	80 641.8	30 143.3
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas apturētie (pēc 29. p.*)	37 785.2	30 969.2	6 816.1
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas termiņa pagarinājumi, t.sk.:	8 512.5	8 067.1	445.4
<i>piešķirtie NAP termiņu pagarinājumi</i>	<i>165.8</i>	<i>165.6</i>	<i>0.0</i>
<i>rezervēts NAP dzēšanai</i>	<i>305.9</i>	<i>0.0</i>	<i>305.9</i>
<i>piešķirtie termiņu pagarinājumi (pēc 24. panta*)</i>	<i>8 040.8</i>	<i>7 901.5</i>	<i>139.4</i>
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas (parāds) kopā:	157 082.9	119 678.1	37 404.8
Sociālā nodokļa parādi (aktuālais parāds)	980.4	438.9	541.5
Sociālā nodokļa parāda apturētie (pēc 29. p.*)	615.8	280.9	334.9
Sociālā nodokļa parāda termiņa pagarinājumi, t.sk.:	10.7	0.0	10.7
<i>piešķirtie NAP termiņu pagarinājumi</i>	<i>0.0</i>	<i>0.0</i>	<i>0.0</i>
<i>rezervēts NAP dzēšanai</i>	<i>10.7</i>	<i>0.0</i>	<i>10.7</i>
Sociālais nodoklis (parāds) kopā	1 606.9	719.8	887.1
Sociālās apdrošināšanas iemaksas (aktuālais parāds) (2200 + 2300)	111 765.6	81 080.7	30 684.9
Sociālās apdrošināšanas iemaksām apturētie (pēc 29. p.*)	38 401.1	31 250.1	7 150.9
Sociālās apdrošināšanas iemaksas termiņa pagarinājumi, t.sk.:	8 523.1	8 067.1	456.1
<i>piešķirtie NAP termiņu pagarinājumi</i>	<i>165.6</i>	<i>165.6</i>	<i>0.0</i>
<i>rezervēts NAP dzēšanai</i>	<i>316.7</i>	<i>0.0</i>	<i>316.7</i>
<i>piešķirtie termiņu pagarinājumi (pēc 24. panta*)</i>	<i>8 040.8</i>	<i>7 901.5</i>	<i>139.4</i>
Sociālās apdrošināšanas iemaksas (parāds) kopā:	158 689.8	120 397.9	38 291.9
Ieņēmumi no iedzīvotāju ienākuma nodokļa (aktuālais parāds)	253 221.9	161 501.2	91 720.7
Ieņēmumi no iedzīvotāju ienākuma nodokļa apturētie (pēc 29. p.*)	67 209.2	47 834.0	19 375.2
Ieņēmumi no iedzīvotāju ienākuma nodokļa termiņa pagarinājumi, t.sk.:	5 542.4	4 080.7	1 461.7
<i>piešķirtie NAP termiņu pagarinājumi</i>	<i>396.8</i>	<i>396.8</i>	<i>0.0</i>
<i>rezervēts NAP dzēšanai</i>	<i>1 809.7</i>	<i>537.3</i>	<i>1 272.3</i>

SKAIDROJUMS PĀRSKATAM PAR VALSTS BUDŽETA, NO VALSTS BUDŽETA DAĻĒJI FINANSĒTU
ATVASINĀTU PUBLISKU PERSONU BUDŽETU UN BUDŽETA NEFINANSĒTU IESTĀŽU BUDŽETU
IZPILDI

Maksājuma nosaukums	Parādu summa kopā	t.sk.	
		Pamatparāds	Nokavējuma nauda
1	2	3	4
<i>piešķirtie termiņu pagarinājumi (pēc 24. panta*)</i>	3 335.9	3 146.6	189.4
Ieņēmumi no iedzīvotāju ienākuma nodokļa (parāds) kopā:	325 973.5	213 415.9	112 557.6
Īpašuma nodokļa parādi (aktuālais parāds)	7.5	3.4	4.1
Īpašuma nodokļa parādi apturētie (pēc 29. p.*)	75.7	63.3	12.3
Īpašuma nodoklis (parāds) kopā:	83.2	66.7	16.4
Kopā pašvaldību budžetam:	326 056.6	213 482.6	112 574.0
Kopā valsts budžetam	1 360 196.4	986 968.1	373 228.3

*Likums "Par nodokļiem un nodevām"

Lielāko nodokļu maksātāju saistības pret valsts budžetu 2016. gada 31. decembrī, kas pārsniedz 1,0 milj. euro, apkopotas 2. tabulā.

2. tabula. Informācija par lielākajiem valsts budžetā maksājamo nodokļu parādniekiem 2016. gada 31. decembrī
(tūkstošos euro)

Nr. p.k.	Nodokļu maksātāja nosaukums	Aktuālo parādu kopsummas	Nr. p.k.	Nodokļu maksātāja nosaukums	Aktuālo parādu kopsummas
1	2	3	1	2	3
1	TENDEM NEMAN SIA	45 912.8	43	BORŠČS RUSLANS	1 629.30
2	M4U SIA	35 684.6	44	CURMA SIA	1 542.53
3	JAKOVĻEVS JEVGEŅIJS	19 160.4	45	BEIKMANIS ARMANDS	1 522.75
4	MITROFANOVŠ VADIMS	8 972.9	46	AGROWEST SIA	1 521.05
5	ECO TYRE BALTICS SIA	8 762.0	47	AGRASS SIA	1 506.29
6	EAST-WEST TRANSIT SIA	6 460.4	48	SPRINTER AB SIA	1 467.59
7	FUTURE VISION SIA	5 910.6	49	GLORIAM SIA	1 439.05
8	MEMBRANT SIA	5 898.2	50	FREIDENFELDS JĀNIS	1 411.27
9	ŠĀPUROVS JURIS	4 269.3	51	ABRICKIS PĒTERIS	1 404.70
10	COBOLD SIA	4 118.3	52	SPOLIS JURIS	1 400.51
11	HEIRESS SIA	3 629.2	53	IMOBILE STYLE SIA	1 386.20
12	MINGAZETDINOVS ĒRIKS	3 615.3	54	SAKNĪTIS GATIS	1 377.79
13	MDR SIA	3 525.1	55	ULMANIS GATIS	1 366.79
14	DANENGIRŠS ANDREJS	3 467.4	56	ALWUM SIA	1 344.34
15	DISCOUNT TRADE SIA	3 418.4	57	JAUNĀKAIS ĒRIKS	1 344.33
16	ALUMINIUM PRODUCTION SIA	3 308.0	58	AV PRINT DESIGN SIA	1 341.28
17	H9L SIA	3 182.2	59	JS SERVICES SIA	1 333.99
18	ARTVES SIA	3 086.8	60	MELEDA SIA	1 333.60
19	RAFLEKS SIA	3 027.5	61	CARNIKAVAS KONSERVI SIA	1 332.21
20	GATE MS SIA	2 891.3	62	DA MOBILE SIA	1 301.60

SKAIDROJUMS PĀRSKATAM PAR VALSTS BUDŽETA, NO VALSTS BUDŽETA DAĻĒJI FINANSĒTU
ATVASINĀTU PUBLISKU PERSONU BUDŽETU UN BUDŽETA NEFINANSĒTU IESTĀŽU BUDŽETU
IZPILDI

Nr. p.k.	Nodokļu maksātāja nosaukums	Aktuālo parādu kopsummas	Nr. p.k.	Nodokļu maksātāja nosaukums	Aktuālo parādu kopsummas
1	2	3	1	2	3
21	KRŪZE AGRIS	2 832.7	63	MAPAER SIA	1 298.39
22	LEIMANIS ĢIRTS	2 701.9	64	TIRVEG SIA	1 272.19
23	EURO TRADE WORLD SIA	2 666.5	65	COVALENT SIA	1 234.10
24	MUHINS VJAČESLAVS	2 515.9	66	VANUŠKA KRISTAFORS	1 216.92
25	BALTIC EXPORT LINE SIA	2 514.5	67	DAMBĪTIS DAGRIS	1 193.62
26	ARENTS GUNTARS	2 369.2	68	BONDARIS JURIS	1 190.44
27	DUROM SIA	2 312.2	69	COMCRAFT SIA	1 177.91
28	SKUBRIJEVS DENISS	2 159.5	70	FIRMA ROLNIK BALTIJA SIA	1 177.14
29	GULAMI GULAMS	2 127.2	71	CELEBRO CORDUS SIA	1 166.48
30	VMS GROUP SIA	2 103.4	72	RUBĪNE SIGMA	1 165.82
31	TOLSTIHS ANDREJS	2 051.6	73	BELZIG SIA	1 135.64
32	HBL SIA	2 027.1	74	LAURIŅŠ ALEKSANDRS	1 135.33
33	NEMO HOLDINGS SIA	1 986.9	75	MĒMELE MV SIA	1 106.82
34	JAKUŠEVŠ ARTŪRS	1 944.4	76	SAMUŠS AIVARS	1 094.27
35	PILSĒTMĀJU INSTITŪTS URBAN ART SIA	1 912.5	77	CICERONA TŪRS SIA	1 080.83
36	BATAVIA (NZ) LIMITED	1 917.8	78	OŠMUCNIEKS GUNTIS	1 080.57
37	APSARDZE KARAVĪRS SIA	1 902.5	79	APLIKATA SIA	1 074.05
38	RB IMPEKS LATVIJA SIA	1 895.7	80	V LESS PLUS SIA	1 066.12
39	ROZIŅA SANDA	1 892.1	81	ROSIS SIA	1 059.04
40	SVINAREVS VLADISLAVS	1 775.0	82	EURO – AUTO SIA	1 047.93
41	KOPITOVŠ ANDREJS	1 713.5	83	SLAVINSKIS ROLANDS	1 030.44
42	VINICHENKO ALEXEY	1 650.2	84	PASTALA	1 022.05
KOPĀ					143 226.32

Likvidēto nodokļu maksātāju kopējā nodokļu parādu summa 2016. gada 31. decembrī ir 21,8 milj. *euro*, kas salīdzinājumā ar iepriekšējo saimniecisko gadu ir par 3,1 milj. *euro* vairāk.

Lielāko nodokļu parāda summu veido pievienotās vērtības nodoklis (skatīt 3. tabulu), kas 2016. gada 31. decembrī ir 719,2 milj. *euro*. Salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu tas samazinājies par 51,7 milj. *euro* jeb 6,7 %. Savukārt šī nodokļa reāli piedzenamie aktuālie parādi ir 525,7 milj. *euro*, kas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu ir samazinājušies par 57,1 milj. *euro* jeb 9,8 %.

Otru lielāko nodokļu parāda summu veido iedzīvotāju ienākuma nodoklis, kas 2016. gada 31. decembrī ir 326,0 milj. *euro* un salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu pieaudzis par 7,5 milj. *euro* jeb 2,4 %, tai skaitā reāli piedzenamie aktuālie parādi ir 256,2 milj. *euro*, kas ir par 11,6 milj. *euro* jeb 4,7 % vairāk nekā iepriekšējā gada beigās.

No kopējās nodokļu parādu summas valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu parāda summa ir 157,1 milj. *euro*, kas ir par 11,3 milj. *euro* jeb 6,7 % mazāk nekā iepriekšējā gada beigās, tai skaitā reāli piedzenamie aktuālie nodokļa parādi ir 117,9 milj. *euro*, kas ir par 8,4 milj. *euro* jeb 6,6 % mazāk nekā iepriekšējā gada beigās.

**SKAIDROJUMS PĀRSKATAM PAR VALSTS BUDŽETA, NO VALSTS BUDŽETA DAĻĒJI FINANSĒTU
ATVASINĀTU PUBLISKU PERSONU BUDŽETU UN BUDŽETA NEFINANSĒTU IESTĀŽU BUDŽETU
IZPILDI**

3. tabula. Valsts budžetā maksājami kopējie nodokļu parādi, t.sk. reāli piedzenamie nodokļu parādi, pa maksājumu veidiem 2016. gada 31. decembrī salīdzinājumā ar 2015. gada 31. decembri (tūkstošos euro)

Nodokļu veids	31.12.2016.		31.12.2015.		Izmaiņas 2016. gada laikā			
	kopējā parāda summa	t.sk. piedzenamie aktuālie parādi un termiņu pagarinājumi	kopējā parāda summa	t.sk. piedzenamie aktuālie parādi un termiņu pagarinājumi	kopējā parāda summa		t.sk. reāli piedzenamie aktuālie parādi un termiņu pagarinājumi	
		Summa		%	Summa	%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	111 825.7	81 569.9	112 893.9	79 164.8	-1 068.2	-0.9	2 405.1	3.0
Mikrouzņēmumu nodoklis	10 676.2	10 523.5	8 568.3	8 099.5	2 107.9	24.6	2 423.9	29.9
Peļņas nodokļa parādi	4 226.2	17.1	4 242.8	33.5	-16.6	-0.4	-16.4	-48.9
Pievienotās vērtības nodoklis	719 226.3	525 659.1	770 955.0	582 744.3	-51 728.7	-6.7	-57 085.2	-9.8
Apgrozījuma nodokļa parādi	822.6	37.1	1 050.0	66.4	-227.4	-21.7	-29.3	-44.1
Akcīzes nodoklis	23 666.2	20 257.5	23 936.2	21 577.0	-270.0	-1.1	-1 319.5	-6.1
Elektroenerģijas nodoklis	12.1	12.1	0.1	0.1	12.0	8 514.3	11.9	8 514.3
Dabas resursu nodoklis	1 416.1	862.0	1 447.9	850.9	-31.8	-2.2	11.1	1.3
Muitas nodoklis	3 578.2	3 336.7	3 721.5	2 540.4	-143.3	-3.8	796.3	31.3
Ieņēmumi no dividendēm	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Iedzīvotāju ienākuma nodoklis	325 973.5	256 168.1	318 442.1	244 595.2	7 531.4	2.4	11 572.9	4.7
Īpašuma nodoklis	83.2	7.5	83.4	7.6	-0.2	-0.2	-0.1	-1.7
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	157 082.9	117 897.9	168 360.7	126 278.6	-11 277.8	-6.7	-8 380.7	-6.6
Sociāla nodokļa parādi	1 606.9	985.5	2 206.3	1 066.3	-599.4	-27.2	-80.7	-7.6

Valsts ieņēmumu dienesta administrēto valsts budžetā maksājamo nodokļu pārmaksu summa 2016. gada 31. decembrī ir 299,1 milj. euro, kas salīdzinājumā ar iepriekšējo saimniecisko gadu ir par 12,2 milj. euro jeb 4,2 % lielāka (skatīt 4. tabulu). Pārskata gadā kopējā atmaksātā summa ir 948,1 milj. euro, kas salīdzinājumā ar iepriekšējo saimniecisko gadu ir par 140,8 milj. euro jeb 12,9 % mazāka.

Valsts budžetā
maksājamo nodokļu
pārmaksas –
299 092 290 euro

Pievienotās vērtības nodokļa pārmaksas 2016. gada 31. decembrī ir 144,4 milj. euro, kas salīdzinājumā ar iepriekšējo saimniecisko gadu ir par 11,4 milj. euro jeb 8,6 % lielāka. Pārmaksas apmēra pieaugums skaidrojams ar deklarētās pēc taksācijas gada atmaksājamās summas pieaugumu. Vislielākās pievienotās vērtības nodokļa pārmaksas ir nodokļu maksātājiem, kuri darbojas tirdzniecības un automobiļu un motociklu remonta nozarē, lauksaimniecības un zivsaimniecības nozarē, un būvniecības nozarē.

SKAIDROJUMS PĀRSKATAM PAR VALSTS BUDŽETA, NO VALSTS BUDŽETA DAĻĒJI FINANSĒTU
ATVASINĀTU PUBLISKU PERSONU BUDŽETU UN BUDŽETA NEFINANSĒTU IESTĀŽU BUDŽETU
IZPILDI

Pievienotās vērtības nodoklis (bez atmaksām par apgrozījuma nodokļa parādu un Eiropas Savienības teritorijā neregistrēto personu iemaksāto pievienotās vērtības nodokli par elektroniski sniegtajiem pakalpojumiem) 2016. gadā atmaksāts 786,5 milj. *euro* apmērā, kas ir par 141,0 milj. *euro* jeb 15,2 % mazāk nekā iepriekšējā saimnieciskajā gadā, kas skaidrojams ar deklarēto atmaksājamo summu samazinājumu un mazāku atmaksas apmēru.

Uzņēmumu ienākuma nodokļa pārmaxsa 2016. gada 31. decembrī ir 41,8 milj. *euro*, salīdzinot ar iepriekšējo periodu tā palielinājusies par 3,3 milj. *euro* jeb 8,7 %. Tas skaidrojams ar uzņēmumu ienākuma nodokļa atmaksājamo summas apmēru atbilstoši iesniegtajām deklarācijām par 2016. gadu un nodokļu maksātāju izvēli pārmaxsāto nodokļa summu izmantot avansa maksājumiem.

2016. gadā uzņēmumu ienākuma nodoklis atmaksāts 60,8 milj. *euro* apmērā, kas salīdzinājumā ar iepriekšējo saimniecisko gadu ir par 8,5 milj. *euro* jeb 12,2 % mazāk. Uzņēmumu ienākuma nodokļa atmaksu apmērs ir atkarīgs no nodokļu maksātāju lēmuma vai nu izmantot pārmaxsāto nodokli turpmāko maksājumu segšanai, vai iesniegt atmaksu pieprasījumu.

Iedzīvotāju ienākuma nodokļa pārmaxsa 2016. gada 31. decembrī ir 50,4 milj. *euro*, kas salīdzinājumā ar iepriekšējo saimniecisko gadu ir par 11,8 milj. *euro* jeb 18,9 % lielāka.

2016. gadā iedzīvotāju ienākuma nodoklis atmaksāts 92,5 milj. *euro* apmērā, kas salīdzinājumā ar iepriekšējo saimniecisko gadu ir par 18,1 milj. *euro* jeb 24,4 % vairāk. Iedzīvotāju ienākuma nodokļa atmaksas pieaugums skaidrojama ar to, ka pieaug nodokļu maksātāju skaits, kuri veikuši attaisnotos izdevumus, un pieaug deklarētās atmaksājamās summas.

4. tabula. Kopsavilkums par nodokļu pārmaxsu un atmaksu summām (tūkstošos *euro*)

Maksājumu veidi	Pārmaxsu summa saimn. gada sākumā	Saimn. gadā faktiski atmaksāts	t.sk. uz nodokļu maksātāju kontu	t.sk. pārskaitīts uz citiem nodokļiem	Pārmaxsu summa saimn. gada beigās
1	2	3	4	5	6
Pievienotās vērtības nodoklis kopā, t.sk.	133 038.6	786 545.6	648 223.4	138 322.2	144 446.0
<i>iekšzemē iekasētais pievienotās vērtības nodoklis</i>	128 290.9	785 528.9	648 011.2	137 517.7	141 336.0
<i>par jaunu transportlīdzekļu iegādēm</i>	43.3	12.7	0.5	12.2	26.9
<i>iekasētais pievienotās vērtības nodoklis izlaižot preces brīvam apgrozījumam</i>	4 747.7	1 016.7	212.1	804.5	3 110.0
Akcīzes nodoklis kopā, t.sk.	2 179.8	578.8	143.6	435.2	2 541.6
<i>iekšzemes akcīzes nodoklis</i>	1 654.9	484.5	134.8	349.8	2 270.4
<i>iekasētais akcīzes nodoklis, ievēdot preces izlaišanai brīvam apgrozījumam (importējot)</i>	524.8	94.2	8.8	85.4	271.2
Muitas nodoklis	661.3	1 077.9	832.2	245.7	625.2
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	38 504.0	60 836.5	23 766.1	37 070.4	41 850.7
Mikrouzņēmumu nodoklis	2 264.6	746.3	131.5	614.8	2 442.1
Sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	47 789.7	4 486.1	975.2	3 510.9	56 448.2
Iedzīvotāju ienākuma nodoklis	62 157.7	92 537.5	89 478.6	3 058.9	50 393.4
Dabas resursu nodoklis	426.5	424.3	33.5	390.7	340.4

SKAIDROJUMS PĀRSKATAM PAR VALSTS BUDŽETA, NO VALSTS BUDŽETA DAĻĒJI FINANSĒTU
ATVASINĀTU PUBLISKU PERSONU BUDŽETU UN BUDŽETA NEFINANSĒTU IESTĀŽU BUDŽETU
IZPILDI

Maksājumu veidi	Pārmaksu summa saimn. gada sākumā	Saimn. gadā faktiski atmaksāts	t.sk. uz nodokļu maksātāju kontu	t.sk. pārskaitīts uz citiem nodokļiem	Pārmaksu summa saimn. gada beigās
1	2	3	4	5	6
Maksājumi par valsts kapitāla izmantošanu	14.8	14.5	0.0	14.5	2.9
Izložu un azartspēļu nodoklis	31.0	4.7	4.7	0	1.4
Elektroenerģijas nodoklis	0.9	0.0	0.0	0	0.1
Subsidētās elektroenerģijas nodoklis	0.0	1.2	1.2	0	0.0
Vieglo automobiļu un motociklu nodoklis	0	110.1	105.1	4.9	0
Uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodoklis	0	490.1	62.0	428.1	0
Transportlīdzekļu ekspluatācijas nodoklis	0	281.3	262.4	18.9	0
Kopā:	287 068.8	948 135.0	764 019.69	183 687.3	299 092.3

2016. gadā **nenodokļu ieņēmumi** valsts pamatbudžetā ir 473,9 milj. *euro*, kas salīdzinājumā ar 2015. gadu ir par 49,8 milj. *euro* jeb 11,8 % vairāk. 2016. gadā valsts pamatbudžeta nenodokļu ieņēmumi salīdzinājumā ar Likumā plānoto ir iekasēti 113,3 % apmērā.

Lielākos valsts pamatbudžeta nenodokļu ieņēmumus 2016. gadā veidoja:

- ieņēmumi no dividendēm (maksājumiem par valsts kapitāla izmantošanu) – 170,3 milj. *euro*, kas salīdzinājumā ar 2015. gadu ir par 26,0 milj. *euro* jeb 18,0 % vairāk. Lielākos maksājumus par valsts kapitāla izmantošanu veica VAS “Latvijas valsts meži” 52,6 milj. *euro*, AS “Latvenergo” 77,4 milj. *euro*, SIA “Lattelecom” 15,4 milj. *euro*, Latvijas banka 15,0 milj. *euro* un AS “Latvijas Loto” 3,6 milj. *euro*;
- valsts nodevas par valsts sniegto nodrošinājumu un juridiskajiem un citiem pakalpojumiem – 79,9 milj. *euro*, kas salīdzinājumā ar 2015. gadu ir par 5,7 milj. *euro* jeb 6,7 % mazāk. Būtiskākos ieņēmumus veidoja nodeva par darbību veikšanu tiesu iestādēs 10,4 milj. *euro*, nodeva par pasu izsniegšanu 6,6 milj. *euro* un nodeva par vīzas, uzturēšanās atļaujas vai Eiropas Savienības pastāvīgā iedzīvotāja statusa Latvijas Republikā pieprasīšanai nepieciešamo dokumentu izskatīšanu un ar to saistītajiem pakalpojumiem 5,3 milj. *euro*.
- ieņēmumi no speciāliem mērķiem paredzētās valsts nodevas – 49,2 milj. *euro*, kas salīdzinājumā ar 2015. gadu ir par 9,1 milj. *euro* jeb 22,8 % vairāk. Būtiskākos ieņēmumus veidoja autoceļu lietošanas nodeva 18,3 milj. *euro*, finanšu stabilitātes nodeva 15,0 milj. *euro* un valsts nodeva par naftas produktu drošības rezervju uzturēšanu 12,9 milj. *euro*;
- naudas sodi un sankcijas – 33,2 milj. *euro*, kas salīdzinājumā ar 2015. gadu ir par 10,1 milj. *euro* jeb 44,0 % vairāk. Būtiskākos ieņēmumus veido ieņēmumi no iemaksājamiem naudas sodiem, ko uzliek Valsts policija par pārkāpumiem ceļu satiksmē 8,4 milj. *euro*, naudas sodi, ko uzliek tiesu iestādes 3,0 milj. *euro*, un naudas sodi, ko uzliek Valsts policija par pārkāpumiem ceļu satiksmē, kas fiksēti ar komersanta tehniskajiem līdzekļiem 2,8 milj. *euro*;

SKAIDROJUMS PĀRSKATAM PAR VALSTS BUDŽETA, NO VALSTS BUDŽETA DAĻĒJI FINANSĒTU
ATVASINĀTU PUBLISKU PERSONU BUDŽETU UN BUDŽETA NEFINANSĒTU IESTĀŽU BUDŽETU
IZPILDI

- pārējie nenodokļu ieņēmumi 78,8 milj. *euro*, kas salīdzinājumā ar 2015. gadu ir par 31,7 milj. *euro* jeb 67,2 % vairāk. Būtiskākos ieņēmumus veido ieņēmumi no konfiscēto noziedzīgi iegūto līdzekļu realizācijas, ko budžetā ieskaitīja zvērināti tieslietu izpildītāji 46,5 milj. *euro*.

2016. gadā valsts pamatbudžetā budžeta iestāžu ieņēmumi no **maksas pakalpojumiem un citiem pašu ieņēmumiem** ir 95,4 milj. *euro*, kas ir par 12,9 milj. *euro* jeb 15,6 % vairāk nekā 2015. gadā. Lielākos ieņēmumus veido ieņēmumi par uzturlīdzekļu garantiju fonda piedzītiem uzturlīdzekļu parādiem, būvju kadastrālo uzmērīšanu, īpašumu aktualizāciju un reģistrāciju Valsts nekustamo īpašumu kadastra reģistrā, zāļu ražotāju līdzdalības maksājumi kompensējamo zāļu sarakstā iekļauto zāļu kompensācijas nodrošināšanai, ieņēmumi no Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūras par Valsts robezsardzes dalību operatīvo pasākumu nodrošināšanā pie Eiropas Savienības ārējām robežām (Vidusjūras reģions), jo palielinājās operatīvo pasākumu skaits, un atbilstoši procesa virzītāja lēmumiem Nodrošinājuma valsts aģentūras izņemtās mantas realizācija izsoles rezultātā, ieņēmumi no Pārtikas veterinārā dienesta sniegtiem pakalpojumiem par valsts un uzraudzības darbībām preču un produktu robežkontrolē.

2016. gadā ieņēmumi **no ārvalstu finanšu palīdzības** valsts pamatbudžetā ir 743,1 milj. *euro*, kas ir par 248,6 milj. *euro* jeb 25,1 % mazāk nekā 2015. gadā. 2016. gadā ieņēmumi no ārvalstu finanšu palīdzības valsts pamatbudžetā salīdzinot ar Likumu sasniedza 77,7 %. Ieņēmumu samazinājums skaidrojams ar to, ka 2016.gadā vairs netika saņemti ieņēmumi 2007. – 2013.gada plānošanas perioda ietvaros (izņemot 2016.gada beigās saņemto noslēguma deklarāciju Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai (turpmāk – ELFLA) ietvaros 52,8 milj. *euro* apmērā), jo 2015.gadā tika sasniegts maksimāli pieļaujama Eiropas Savienības fondu (turpmāk – ES fondu) finansējuma apjoms, kuru saskaņā ar ES fondu administrēšanu regulējošajiem normatīvajiem aktiem saņēma valsts budžetā avansa un starpposma maksājumu veidā 2007. – 2013.gada plānošanas periodam. Saņemtie avansa un starpposma maksājumi jaunā plānošanas perioda (2014. – 2020. gads) sākumā liecināja, ka ES fondu līdzfinansēto projektu izpildes intensitāte nav augsta un starpposma maksājumi bija nelieli.

Valsts pamatbudžeta izdevumi atbilstoši ekonomiskajām kategorijām

2016. gadā valsts pamatbudžetā budžeta resori veica izdevumus 94,9 % apmērā no precizētā Likuma plānotās gada izdevumu kopsummas. Salīdzinot ar 2015. gadu vidēji tika veikti izdevumi 96,1 % apmērā no precizētā Likuma plānotās gada ieņēmumu kopsummas. Detalizēta informācija skatāma 2016. gada pārskata 10. pielikumā “Valsts pamatbudžeta ieņēmumi un izdevumi 2016. gadā”.

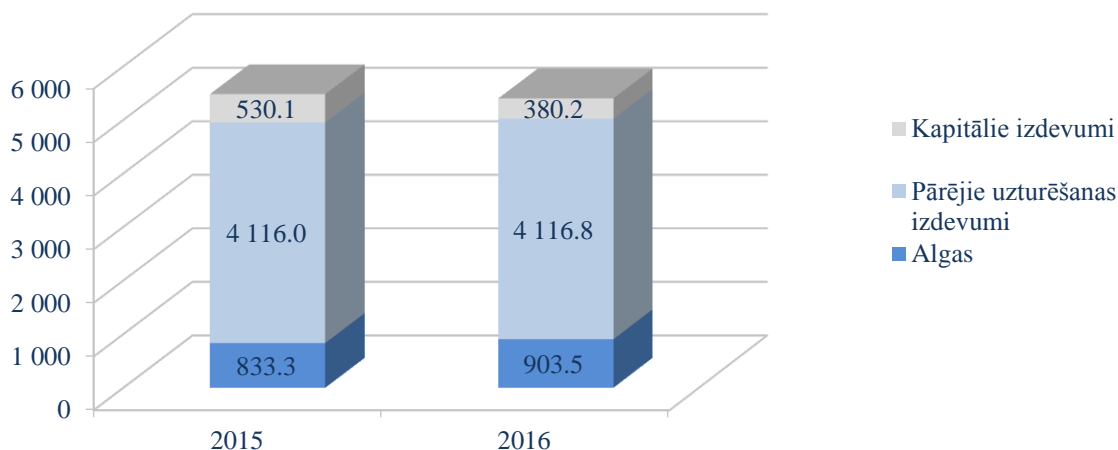
Valsts pamatbudžeta programmas izdevumu izpildi pilnā apmērā apguvuši Centrālā zemes komisija un 62. budžeta resors “Mērķdotācijas pašvaldībām”. Tāpat augsta valsts pamatbudžeta izdevumu izpilde bija Nacionālai elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomei (99,9 %), 64. budžeta resoram “Dotācija pašvaldībām” (99,9 %), Centrālajai vēlēšanu komisijai (99,8 %) un Prokuratūrai (99,8 %).

Savukārt zemākā valsts pamatbudžeta izdevumu izpilde bija Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai (84,9 %), kas galvenokārt saistīts ar to, ka ārvalstu finanšu palīdzības īstenoto projektu un pasākumu ietvaros samazinājās faktiskā naudas plūsma attiecībā pret plānoto. Pārresoru koordinācijas centrs izdevumus veica 83,3% no precizētā valsts pamatbudžeta izdevumu plāna, kas galvenokārt saistīts ar to, ka netika nokomplektētas visas amata vietas, kā arī netika veiktas iemaksas starptautiskajās organizācijās pilntiesīga dalībnieka statusa nodrošināšanai OECD darba grupā par valsts kapitāla pārvaldīšanas un privatizācijas praksi.

Valsts pamatbudžetā
budžeta izdevumi –
5 400 538 493 euro

SKAIDROJUMS PĀRSKATAM PAR VALSTS BUDŽETA, NO VALSTS BUDŽETA DAĻĒJI FINANSĒTU
ATVASINĀTU PUBLISKU PERSONU BUDŽETU UN BUDŽETA NEFINANSĒTU IESTĀŽU BUDŽETU
IZPILDI

Valsts pamatbudžeta *uzturēšanas izdevumi* 2016. gadā ir 5 020,3 milj. *euro* vērtībā, kas salīdzinājumā ar iepriekšējo saimniecisko gadu ir par 71,0 milj. *euro* jeb 1,4 % vairāk un par 280,4 milj. *euro* mazāk nekā plānots. Lielākā daļa izdevumu pamatfunkciju īstenošanai 2016.gadā veikti ekonomiskās klasifikācijas kodos – subsīdijas un dotācijas (32,3 %) un uzturēšanas izdevumu transferti (16,4 %), savukārt proporcionāli vismazākā daļa izlietota kapitālajiem izdevumiem (7,0 %).(skatīt 4. attēlu)

4. attēls. Valsts pamatbudžeta izdevumi atbilstoši ekonomiskajām kategorijām 2015. gadā un 2016. gadā (milj. *euro*)

Izdevumos atbilstoši ekonomiskajām kategorijām būtisks pieaugums 2016. gadā bija **atlīdzībai**, kas salīdzinot ar 2015.gadu palielinājās par 70,2 milj. *euro* jeb 8,4 %. Būtiskākais atlīdzības izdevumu pieaugums ir Iekšlietu ministrijai 30,3 milj. *euro*, Aizsardzības ministrijai 21,7 milj. *euro* un Tieslietu ministrijai 14,0 milj. *euro*.

Izdevumu pieaugumu galvenokārt ietekmēja:

- sākot ar 2016.gada 1. janvāri piešķirtais finansējums minimālās mēneša darba algas paaugstināšanai līdz 370 *euro*;
- piešķirtais papildu finansējums atlīdzības nodrošināšanai Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm;
- izdevumu pieaugums starptautisko operāciju un Nacionālo bruņoto spēku personālsastāva centralizētajam atalgojumam, jo ar 2016.gada 1.janvāri mainījās spēkā esošie normatīvie akti par karavīru mēnešalgu un speciālo piemaksu noteikšanas kārtību un apmēru, kā arī palielinājies Nacionālajos bruņotajos spēkos dienājo karavīru skaits;
- izdevumi kompensāciju izmaksai amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm par virsstundu darbu un piemaksu par nakts darbu saskaņā ar Augstākās tiesas spriedumu.

Saimnieciskajā gadā izdevumi **precēm un pakalpojumiem** veikti 599,4 milj. *euro* apmērā, kas ir par 17,7 milj. *euro* jeb 3,0 % vairāk nekā 2015. gadā. Būtiskākais pieaugums ir Aizsardzības ministrijai 52,0 milj. *euro* vērtībā un Iekšlietu ministrijai 6,1 milj. *euro* vērtībā. Būtiskākais samazinājums – Ārlietu ministrijai 11,7 milj. *euro* vērtībā. Izmaiņas galvenokārt ietekmēja:

- Aizsardzības ministrijai – izdevumi Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem kaujas spēju celšanai jauno politikas iniciatīvu un neatliekamo pasākumu ietvaros;

SKAIDROJUMS PĀRSKATAM PAR VALSTS BUDŽETA, NO VALSTS BUDŽETA DAĻĒJI FINANSĒTU
ATVASINĀTU PUBLISKU PERSONU BUDŽETU UN BUDŽETA NEFINANSĒTU IESTĀŽU BUDŽETU
IZPILDI

- Iekšlietu ministrijai – izdevumi Latvijas Republikas valsts robežas iekārtošanai, uzturēšanai un zemes īpašumu tiesību sakārtošanai neatliekamo pasākumu ietvaros;
- izdevumu samazinājums Ārlietu ministrijai saistīts ar Latvijas prezidentūras Eiropas Savienības Padomē pasākumu aktivitāšu izbeigšanu.

Pārskata gadā **procentu izdevumiem** izlietoti 261,3 milj. *euro* (tajā skaitā Finanšu ministrijas budžeta izpilde 2016. gadā ir 260,9 milj. *euro* un Izglītības un zinātnes ministrijas budžeta izpilde 0,3 milj. *euro*). Salīdzinot ar 2015. gadu procentu izdevumi samazinājās par 123,9 milj. *euro* jeb 32,2 %, kas skaidrojams ar to, ka Finanšu ministrija (Valsts kase) veica USD obligāciju daļēju pārfinansēšanu un samazinājās ārējā finanšu tirgū veikto aizņēmumu apjoms.

Lielākos izdevumus no uzturēšanas izdevumiem veido **subsīdijas un dotācijas**, kas pārskata gadā ir 1 744,0 milj. *euro* vērtībā. Salīdzinot ar 2015. gadu izdevumi palielinājušies par 101,2 milj. *euro* jeb 6,2 %. Būtiskākais palielinājums ir Zemkopības ministrijai 128,4 milj. *euro* vērtībā un Veselības ministrijai 40,9 milj. *euro* vērtībā, savukārt samazinājums ir Satiksmes ministrijai 59,1 milj. *euro* vērtībā. Izmaiņas galvenokārt ietekmēja:

- Veselības ministrijas izdevumi kompensējamo medikamentu apmaksai C hepatīta un HIV/AIDS pacientiem;
- Zemkopības ministrijas izdevumi 2014. - 2020. gada plānošanas perioda Lauksaimniecības garantiju fonda un ELFLA pasākumu ietvaros;
- Satiksmes ministrijai veiktie izdevumi AS “Pasažieru vilciens” par dzelzceļa infrastruktūras lietošanu.

Saimnieciskajā gadā izdevumi **sociālo pabalstu izmaksām** ir 340,2 milj. *euro*, kas ir par 20,7 milj. *euro* jeb 6,5 % vairāk nekā 2015. gadā. Būtiskākais pieaugums ir Labklājības ministrijai 13,9 milj. *euro* vērtībā, Tieslietu ministrijai 4,4 milj. *euro* vērtībā un Izglītības un zinātnes ministrijai 1,9 milj. *euro* vērtībā. Izdevumu pieaugumu ietekmēja:

- Labklājības ministrijas izdevumi valsts sociālajiem pabalstiem, palielinoties atsevišķu valsts sociālo pabalstu saņēmēju skaitam un/vai pabalsta vidējam apmēram mēnesī;
- Tieslietu ministrijas izdevumi saistībā ar prognozēto bērnu skaita pieaugumu, kas tiek nodrošināti ar uzturlīdzekļiem;
- Izglītības un zinātnes ministrijas izdevumi profesionālo izglītības iestāžu audzēkņu stipendijām.

Kārtējiem darba samaksas un valsts sociālās maksājumiem Eiropas Savienības budžetā un starptautiskajai sadarbībai izlietoti 287,8 milj. *euro*, kas salīdzinājumā ar 2015. gadu ir par 9,4 milj. *euro* jeb 3,4 % vairāk. Būtiskākais palielinājums ir Finanšu ministrijai 13,1 milj. *euro* vērtībā un Ārlietu ministrijai 4,1 milj. *euro* vērtībā, bet samazinājums – Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai 5,5 milj. *euro* vērtībā.

Izdevumu palielinājums galvenokārt skaidrojams ar Latvijas iemaksu Eiropas Kopienas budžetā pieaugumu un ar iemaksu palielināšanos starptautiskajās organizācijās.

Uzturēšanas izdevumu transfertiem saimnieciskajā gadā izlietoti 884,2 milj. *euro*, kas salīdzinājumā ar 2015. gadu ir par 24,4 milj. *euro* jeb 2,7 % mazāk. Būtiskākais pieaugums ir programmai “Mērķdotācijas pašvaldībām” 10,9 milj. *euro* vērtībā, bet samazinājums – Labklājības ministrijai 22,6 milj. *euro* vērtībā un Finanšu ministrijai 12,5 milj. *euro* vērtībā.

SKAIDROJUMS PĀRSKATAM PAR VALSTS BUDŽETA, NO VALSTS BUDŽETA DAĻĒJI FINANSĒTU ATVASINĀTU PUBLISKU PERSONU BUDŽETU UN BUDŽETA NEFINANSĒTU IESTĀŽU BUDŽETU IZPILDI

Izdevumu palielinājums saistīts ar pašvaldību izglītības iestāžu pedagogu apdrošināšanas obligāto iemaksu pieaugumu, jo ar 2016. gada 1. janvāri mainījās spēkā esošie normatīvie akti par minimālo mēneša darba algu.

Izdevumu samazinājumu ietekmēja:

- Labklājības ministrijai – perioda noslēgums, par kuru veikti transferta maksājumi valsts sociālās apdrošināšanas speciālajā budžetā, lai nodrošinātu valsts atbalstu vecāku pabalsta minimālā apmēra mēnesī paaugstināšanai līdz 171 *euro* sociāli apdrošinātām personām par bērna kopšanu līdz 1 gada vecumam un naudas pabalsta 100 *euro* mēnesī izmaksai par bērna kopšanu no 1 līdz 1,5 gada vecumam vecākiem, kuriem vecāku pabalsts 70 % apmērā no vidējās apdrošināšanas iemaksu algas piešķirts līdz 2014. gada 30. septembrim un turpinās pēc šī datuma;
- Finanšu ministrijai – iepriekšējos periodos veiktie avansa maksājumi finansējuma saņēmējiem atbilstoši iesniegtiem maksājuma pieprasījumiem ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2007.-2013.gada plānošanas periodā.

Saimnieciskajā gadā **kapitālajiem izdevumiem** izlietoti 380,2 milj. *euro*. Salīdzinot ar 2015. gadu izdevumi samazinājušies par 149,9 milj. *euro* jeb 28,3 %. Būtiskākais izmaiņu pieaugums ir Aizsardzības ministrijai 27,9 milj. *euro* vērtībā, Iekšlietu ministrijai 19,9 milj. *euro* vērtībā, bet izmaiņu samazinājums – Izglītības un zinātnes ministrijai 88,5 milj. *euro* vērtībā un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai 26,0 milj. *euro* vērtībā.

Izdevumu pieaugumu galvenokārt ietekmēja:

- izdevumi Nacionālo bruņoto spēku kaujas spēju celšanai jauno politikas iniciatīvu un neatliekamo pasākumu ietvaros un apjomīgiem infrastruktūras pasākumiem;
- izdevumi Iekšlietu ministrijai par speciālo ugunsdzēsību un glābšanas transportlīdzekļu iegādi.

Izdevumu samazinājums kapitāliem izdevumiem skaidrojams ar to, ka tuvojas noslēgumam vai ir noslēgusies 2007. – 2013. gada ES fondu plānošanas perioda projektu un pasākumu īstenošana un jaunā plānošanas perioda (2014. – 2020. gadam) uzsākšana aizkavējusies saistībā ar normatīvās bāzes sagatavošanu.

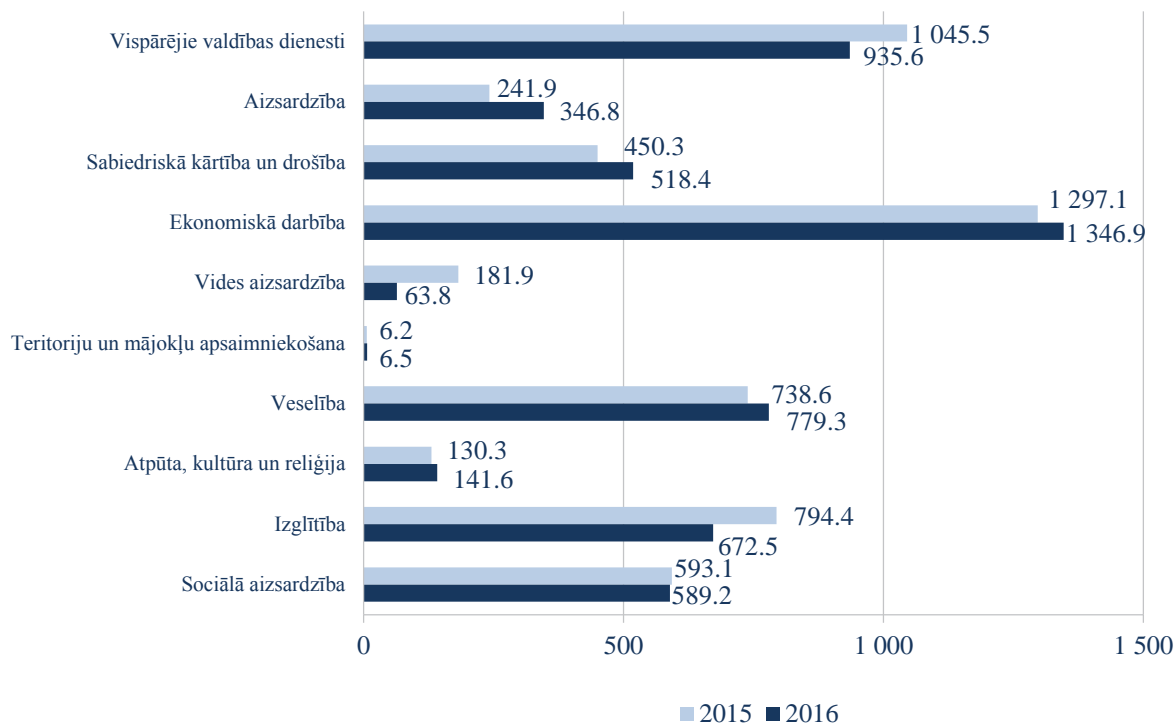
Valsts pamatbudžeta izdevumi atbilstoši funkcionālajām kategorijām

2016. gadā valsts pamatbudžeta izdevumos atbilstoši funkcionālajām kategorijām, salīdzinot ar 2015. gadu, lielākais pieaugums ir funkcijai “Aizsardzība” 104,9 milj. *euro* jeb 43,3 %, kas saistīts ar finansējuma palielinājumu līgumsaistību izpildei par materiāltehnisko līdzekļu iegādēm, Nacionālajos bruņotajos spēkos dienāšo karavīru skaita pieaugumu, piešķirto finansējumu neatliekamajiem pasākumiem Nacionālo bruņoto spēku kaujas spēju celšanai, Jaunsardzes kustības attīstībai, kā arī profesionālā dienesta karavīru un zemessargu motivācijas un atalgojuma sistēmas uzlabošanai. Izdevumu pieaugums funkcijai “Sabiedriskā kārtība un drošība” ir 68,1 milj. *euro* jeb 15,1 %, kas saistīts ar piešķirto papildu finansējumu atbildības nodrošināšanai Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm, kā arī neatliekamo pasākumu ietvaros piešķirto finansējumu drošības stiprināšanas pasākumiem.

Savukārt valsts pamatbudžeta izdevumi 2016. gadā salīdzinot ar 2015. gadu samazinājušies funkcijai “Vides aizsardzība” par 118,1 milj. *euro* jeb 64,9%, kas galvenokārt skaidrojams ar to, ka 2015.gadā ir noslēgusies Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta projektu īstenošana, kā arī 2016.gadā noslēdzās vai tuvojās noslēgumam ES fondu 2007. - 2013. gada plānošanas perioda projektu un pasākumu īstenošana. Funkcijai “Izglītība” izdevumu samazinājums ir 121,9 milj. *euro* jeb 15,3 %, kas saistīts ar to, ka 2015.gadā ir noslēgusies ES

SKAIDROJUMS PĀRSKATAM PAR VALSTS BUDŽETA, NO VALSTS BUDŽETA DAĻĒJI FINANSĒTU
ATVASINĀTU PUBLISKU PERSONU BUDŽETU UN BUDŽETA NEFINANSĒTU IESTĀŽU BUDŽETU
IZPILDI

fondu 2007. - 2013. gada plānošanas perioda Eiropas Reģionālās attīstības fonda projektu īstenošana (skatīt 5. attēlu).

5. attēls. Valsts pamatbudžeta izdevumi atbilstoši funkcionālajām kategorijām 2015. gadā un 2016. gadā (milj. euro)

Valsts pamatbudžeta ieņēmumi un izdevumi konsolidēti **110 203 984 euro** vērtībā, šādās budžeta izpildes pozīcijās:

- valsts budžeta uzturēšanas izdevumu transferti no valsts pamatbudžeta dotācijas no vispārējiem ieņēmumiem uz valsts pamatbudžetu (izdevumu EKK 7131, ieņēmumu kods 18.1.3.1.) – **2 264 889 euro** vērtībā,
- valsts budžeta uzturēšanas izdevumu transferti no valsts pamatbudžeta ārvalstu finanšu palīdzības līdzekļiem uz valsts pamatbudžetu (izdevumu EKK 7132, ieņēmumu kods 18.1.3.2.) – **785 910 euro** vērtībā,
- pārējie valsts budžeta uzturēšanas izdevumu transferti no valsts pamatbudžeta uz valsts pamatbudžetu (izdevumu EKK 7139, ieņēmumu kods 18.1.3.9.) – **493 225 euro** vērtībā,
- atmaksa valsts pamatbudžetā par valsts budžeta iestāžu veiktajiem uzturēšanas izdevumiem Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansētajos projektos (pasākumos) (izdevumu EKK 7510, ieņēmumu kodi 21.2.1.0. un 21.7.2.0.) – **39 906 619 euro** vērtībā,
- atmaksa valsts pamatbudžetā par valsts budžeta iestāžu veiktajiem kapitālajiem izdevumiem Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansētajos projektos (pasākumos) (izdevumu EKK 9610, daļēji ieņēmumu kodi 21.2.1.0. un 21.7.2.0.) – **66 080 699 euro** vērtībā,
- valsts budžeta kapitālo izdevumu transferti no valsts pamatbudžeta dotācijas no vispārējiem ieņēmumiem uz valsts pamatbudžetu (izdevumu EKK 9141, ieņēmumu kods 18.1.3.1.) – **429 359 euro** vērtībā;

SKAIDROJUMS PĀRSKATAM PAR VALSTS BUDŽETA, NO VALSTS BUDŽETA DAĻĒJI FINANSĒTU
ATVASINĀTU PUBLISKU PERSONU BUDŽETU UN BUDŽETA NEFINANSĒTU IESTĀŽU BUDŽETU
IZPILDI

- pārējie valsts budžeta kapitālo izdevumu transferti no valsts pamatbudžeta uz valsts pamatbudžetu (izdevumu EKK 9149, ieņēmumu kods 18.1.3.9.) – **243 283 euro** vērtībā.

Finansēšana (kodi F40010000 un F40020000) konsolidēta **441 102 euro** vērtībā par Izglītības un zinātnes ministrijas aizdevumiem studiju un studējošo kreditēšanai.

Valsts speciālā (sociālās apdrošināšanas) budžeta ieņēmumu un izdevumu izpilde 2016. gadā

Speciālā budžeta ieņēmumi 2016. gadā ir 2 338,6 milj. *euro*, bet izdevumi ir 2 290,8 milj. *euro*. Detalizēta informācija skatāma 2016. gada pārskata 13. pielikumā “Valsts speciālā budžeta ieņēmumi un izdevumi pa programmām un apakšprogrammām 2016.gadā”. Salīdzinot ar 2015. gadu, ieņēmumi ir palielinājušies par 44,4 milj. *euro* jeb 1,9 %, bet izdevumi ir palielinājušies par 87,7 milj. *euro* jeb 4,0 %. 2016.gadā, salīdzinot ar 2015. gadu, valsts sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta izdevumu pieaugumu galvenokārt ietekmēja pensiju vidējā apmēra mēnesī palielināšanās, kas saistīta ar 2015. gada oktobrī un 2016. gada oktobrī veikto pensiju indeksāciju, kā arī bezdarbnieka pabalsta, slimības pabalsta un maternitātes pabalsta un atlīdzības darbspēju zaudējuma gadījumā saņēmēju skaita un pabalstu un pabalsta vidējā apmēra mēnesī pieaugumu. Palielinājums tika novērots arī pārmaksāto sociālās apdrošināšanas iemaksu atmaksām sakarā ar atmaksu par iepriekšējiem periodiem pieaugumu.

Valsts speciālā budžetā
ieņēmumi –
2 338 611 858 euro

2016. gadā valsts sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta ieņēmumi pārsniedza izdevumus, veidojot valsts sociālās apdrošināšanas budžetā finansiālās bilances pārpalikumu 47,8 milj. *euro*, kas salīdzinot ar 2015. gadu samazinājies par 43,3 milj. *euro*.

Valsts speciālā budžetā lielāko ieņēmumu īpatsvaru veido *valsts sociālās apdrošināšanas iemaksas*, kas, neieskaitot valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļus, veido 2 544,6 milj. *euro* jeb 108,8 % no visiem speciālā budžeta ieņēmumiem. Valsts sociālās apdrošināšanas iemaksas salīdzinājumā ar 2015. gadu ir pieaugušas par 175,6 milj. *euro* jeb 7,4 %.

Speciālā budžeta *nenodokļu ieņēmumi* 2016. gadā veidoja 45,6 milj. *euro*. Salīdzinot ar 2015. gadu speciālā budžeta *nenodokļu ieņēmumi* ir palielinājušies par 6,0 milj. *euro* jeb 15,0 %. Tas skaidrojams ar to, ka palielinājušies ieņēmumi saskaņā ar ārvalstu vienošanos par sociālo pakalpojumu izmaksu un regresa prasības.

Speciālā budžeta *ieņēmumi no maksājumiem par budžeta iestāžu sniegtajiem maksas pakalpojumiem* 2016. gadā ir 0,003 milj. *euro*. Salīdzinot ar iepriekšējo periodu šajā pozīcijā ieņēmumi palielinājušies par 47,2 %.

Transferti no valsts pamatbudžeta pārskata gadā ieskaitīti 188,1 milj. *euro* apmērā. Salīdzinot ar 2015. gadu tie ir samazinājušies par 17,8 milj. *euro* jeb 8,6 %.

Valsts speciālā budžeta izdevumiem 2016. gadā izlietoti 2 290,8 milj. *euro*, kas salīdzinot ar 2015. gadu palielinājušies par 87,7 milj. *euro* jeb 4,0 %, bet gada plāna izpilde 2016. gadā ir 99,8 %.

Speciālā budžeta *uzturēšanas izdevumi* 2016. gadā ir 2 289,5 milj. *euro*, kas ir par 87,3 milj. *euro* jeb 3,9 % vairāk nekā 2015. gadā. Lielāko pozīciju no uzturēšanas izdevumiem veido

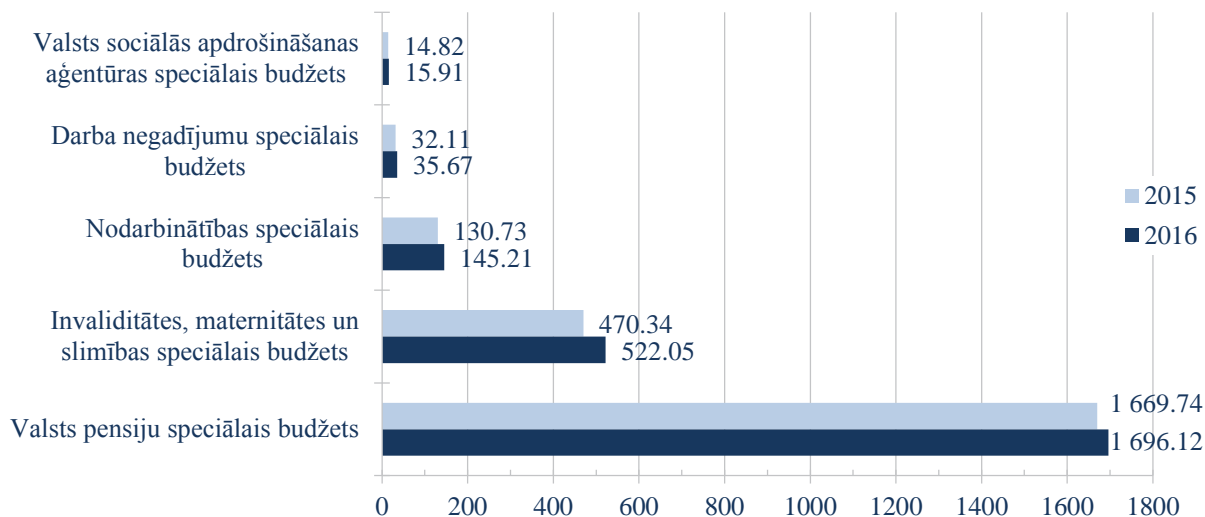
Valsts speciālā budžetā
izdevumi –
2 290 789 396 euro

SKAIDROJUMS PĀRSKATAM PAR VALSTS BUDŽETA, NO VALSTS BUDŽETA DAĻĒJI FINANSĒTU
ATVASINĀTU PUBLISKU PERSONU BUDŽETU UN BUDŽETA NEFINANSĒTU IESTĀŽU BUDŽETU
IZPILDI

subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti 2 269,6 milj. *euro* vērtībā, kas salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu ir palielinājušies par 85,7 milj. *euro*.

Kapitālajiem izdevumiem izlietoti 1,2 milj. *euro*, kas ir par 0,4 milj. *euro* jeb 42,7 % vairāk nekā 2015. gadā.

Valsts speciālais budžets ir sadalīts piecās apakšprogrammās (skatīt 6. attēlu).

6. attēls. Valsts speciālā budžeta izdevumi sadalījumā pa apakšprogrammām 2015. gadā un 2016. gadā (milj. *euro*)

Valsts pensiju speciālā budžeta ieņēmumi 2016. gadā ir 1 696,1 milj. *euro*, tai skaitā, 1 369,5 milj. *euro* veido sociālās apdrošināšanas iemaksas. Valsts pensiju speciālā budžeta izdevumi ir 1 696,1 milj. *euro* un, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, izdevumu palielinājums ir 26,4 milj. *euro* jeb 1,6 %, kas saistīts ar:

- vecuma pensijas apmēra palielināšanos par 8,22 *euro* vidēji mēnesī jeb 2,9 %;
- Augstākās Padomes deputātu pensijas saņēmēju skaita palielināšanos par 1 personu vidēji mēnesī jeb 1,1 % un pensijas apmēra palielināšanos par 108,90 *euro* vidēji mēnesī jeb 6,0 % no izmaksātā mēneša vidējā apmēra;
- apbedīšanas pabalsta apmēra palielināšanos par 11,66 *euro* vidēji mēnesī jeb 2,6 % un pabalsta saņēmēju skaita palielināšanos par 10 personām vidēji mēnesī jeb 0,5 % no izmaksātā vidējā apmēra,
- pabalsta pensijas saņēmēja nāves gadījumā pārdzīvojušajam laulātajam saņēmēju skaita palielināšanos par 5 personām vidēji mēnesī jeb 1,0 % un pabalsta apmēra palielināšanos par 20,28 *euro* vidēji mēnesī jeb 4,1 % no izmaksātā vidējā apmēra.

Nodarbinātības speciālā budžeta ieņēmumi 2016. gadā ir 147,6 milj. *euro*, tai skaitā, 143,1 milj. *euro* veido sociālās apdrošināšanas iemaksas. Nodarbinātības speciālā budžeta izdevumi ir 145,2 milj. *euro*. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, izdevumu palielinājums ir 14,5 milj. *euro* jeb 11,1 %, kas saistīts ar:

- bezdarbnieka pabalsta saņēmēju skaita pieaugumu par 1 060 personām vidēji mēnesī jeb 2,8 % un pabalsta apmēra pieaugumu par 23,90 *euro* vidēji mēnesī jeb 10,7 %,
- pārmaksāto sociālās apdrošināšanas iemaksu atmaksas summas palielināšanos par 50,4 tūkst. *euro* jeb 38,3 %.

SKAIDROJUMS PĀRSKATAM PAR VALSTS BUDŽETA, NO VALSTS BUDŽETA DAĻĒJI FINANSĒTU
ATVASINĀTU PUBLISKU PERSONU BUDŽETU UN BUDŽETA NEFINANSĒTU IESTĀŽU BUDŽETU
IZPILDI

Darba negadījumu speciālā budžeta ieņēmumi 2016. gadā ir 40,6 milj. *euro*. Ieņēmumus galvenokārt veidoja valsts sociālās apdrošināšanas iemaksas 40,3 milj. *euro* apmērā. Darba negadījumu speciālā budžeta izdevumi ir 35,7 milj. *euro*, kas salīdzinot ar 2015. gadu palielinājušies par 3,6 milj. *euro* jeb 11,1 %. Izdevumu palielinājums saistīts ar:

- atlīdzības darbspēju zaudējuma gadījumā saņēmēju skaita palielināšanos par 497 personām vidēji mēnesī jeb 6,6 % un atlīdzības apmēra palielināšanos par 12,65 *euro* vidēji mēnesī jeb 4,6 %,
- slimības pabalsta saņēmēju skaita palielināšanos par 27 personām vidēji mēnesī jeb 9,6 % un pabalsta vidējā apmēra mēnesī palielināšanos par 21,04 *euro* jeb 2,0 %.

Invaliditātes, maternitātes un slimības speciālā budžeta ieņēmumi 2016. gadā ir 562,5 milj. *euro*, tai skaitā sociālās apdrošināšanas iemaksas 552,1 milj. *euro* apmērā. Invaliditātes, maternitātes un slimības speciālā budžeta izdevumi ir 522,0 milj. *euro*, kas salīdzinot ar 2015. gadu palielinājās par 51,7 milj. *euro* jeb 11,0 %. Izdevumu palielinājums saistīts ar:

- personu vidējās sociālās apdrošināšanas iemaksu algas palielināšanos un 2015.gada oktobrī un 2016.gada oktobrī veikto pensiju indeksācija,
- invaliditātes pensijas saņēmēju skaita palielināšanos par 925 personām vidēji mēnesī jeb 1,3% un pensijas apmēra palielināšanos par 0,60 *euro* vidēji mēnesī jeb 0,4%,
- slimības pabalsta saņēmēju skaita palielinājumu par 871 personu vidēji mēnesī jeb 6,2% un pabalsta apmēra palielināšanos par 79,61 *euro* vidēji mēnesī jeb 11,9%,
- maternitātes pabalsta saņēmēju skaita palielināšanos par 22 personām vidēji mēnesī jeb 1,4% un pabalsta apmēra palielināšanos par 187,83 *euro* vidēji mēnesī jeb 8,5%,
- paternitātes pabalsta saņēmēju skaita palielināšanos par 38 personām vidēji mēnesī jeb 4,3% un pabalsta apmēra palielināšanos par 10,67 *euro* vidēji mēnesī jeb 4,0%,
- vecāku pabalsta saņēmēju skaita palielināšanos par 1 308 personām vidēji mēnesī jeb 6,0% un pabalsta apmēra palielināšanos par 42,02 *euro* vidēji mēnesī jeb 14,4%.

Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras speciālā budžeta ieņēmumi 2016. gadā ir 15,9 milj. *euro*, izdevumi ir 15,9 milj. *euro*. Izdevumi pieauga par 1,1 milj. *euro* jeb 7,3 % salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu, ko galvenokārt ietekmēja izdevumu palielinājums sociālās apdrošināšanas budžeta administrēšanai, lai reģistrētu sociāli apdrošinātās personas un viņu iemaksas sociāli apdrošinātās personas kontos, kā arī sniegtu iedzīvotājiem sociālās apdrošināšanas pakalpojumus un individuālas konsultācijas par sociālās apdrošināšanas un sociālās palīdzības pakalpojumiem.

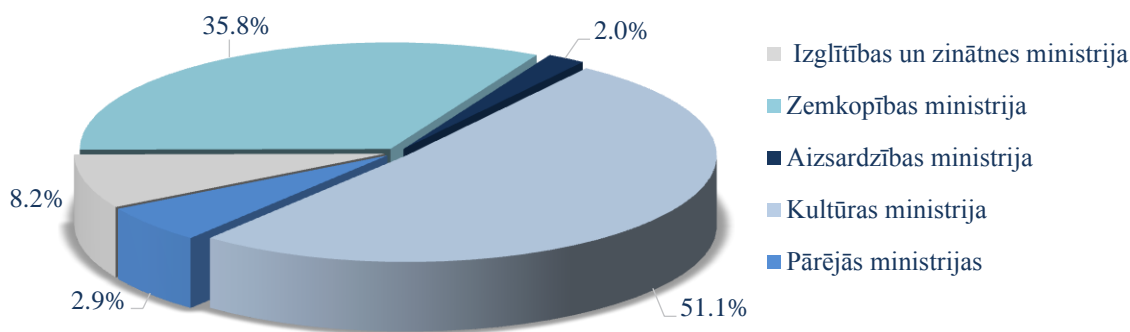
Valsts budžeta iestāžu, no valsts budžeta daļēji finansētu atvasinātu publisku personu un budžeta nefinansētu iestāžu ziedojumu un dāvinājumu izpilde 2016. gadā

Valsts budžetā 2016. gadā **saņemti ziedojumi un dāvinājumi** 2,9 milj. *euro* vērtībā, kas salīdzinot 2015. gadu ir par 0,06 milj. *euro* jeb 2,1 % vairāk. Lielākās ziedojumu un dāvinājumu summas 2016. gadā saņēmušas Kultūras ministrija 1,5. milj. *euro* jeb 51,1 %, Zemkopības ministrija 1,0 milj. *euro* jeb 35,8 % un Izglītības un zinātnes ministrija 0,2 milj. *euro* jeb 8,2 % no kopējiem saņemtajiem

Saņemti ziedojumi un
dāvinājumi –
2 877 729 euro

SKAIDROJUMS PĀRSKATAM PAR VALSTS BUDŽETA, NO VALSTS BUDŽETA DAĻĒJI FINANSĒTU
ATVASINĀTU PUBLISKU PERSONU BUDŽETU UN BUDŽETA NEFINANSĒTU IESTĀŽU BUDŽETU
IZPILDI

ziedojumiem un dāvinājumiem (skatīt 7. attēlu).

6. attēls. Saņemto ziedojumu un dāvinājumu īpatsvars pa ministrijām 2016.gadā

Lielākie ziedotāji ir juridiskās personas un nerezidenti:

Kultūras ministrijai:

- labdarības fonds “ABLV Charitable Foundation” izstādei “Miervaldis Polis. Ilūzija kā īstenība”,
- SIA “Forta Medical” Latvijas Nacionālajam mākslas muzejam izstādei “Gara radinieki”,
- SIA “Severstal Distribution” festivālam “Zelta Maska Latvijā”,
- SIA “Uralkali Trading” Elīnas Garančas un Dmitrija Hovorostovska koncerta organizēšanai,
- Borisa un Ināras Teterevu fonds izstādei “PRADO 12 raksturi”.

Zemkopības ministrijai:

- VAS “Latvijas valsts meži” naudas līdzekļi Meža fondam,
- nerezidents “NIRAS IC Sp. Z o.o.” saskaņā ar līgumu “Patērētāju aizsardzības stiprināšanai pret zoonožu slimībām (II posms)” pārtikas uzņēmumu darbības un dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu aprites uzraudzībai,
- nerezidents „Die Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH” saskaņā ar līgumu par Saūda Arābijas Pārtikas un zāļu aģentūras speciālistu apmācībām.

Izglītības un zinātnes ministrijai:

- SIA “Latvijas Viegatlētikas savienība” krājumu papildināšanai ar lodes grūdēja Jāņa Bojāra sporta balvām, medaļām un nozīmēm,
- nodibinājuma “Rīgas Tehniskās universitātes Attīstības fonds” flīģeļa iegādei Rīgas Tehniskās universitātes vajadzībām,
- nerezidents “International Atomic Energy Agency” laboratorijas iekārtu iegādei pētījumu veikšanai,

SKAIDROJUMS PĀRSKATAM PAR VALSTS BUDŽETA, NO VALSTS BUDŽETA DAĻĒJI FINANSĒTU
ATVASINĀTU PUBLISKU PERSONU BUDŽETU UN BUDŽETA NEFINANSĒTU IESTĀŽU BUDŽETU
IZPILDI

- SIA “Valmieras stikla šķiedra” stipendijas nodrošinājums audzēkņiem, kas apgūst duālās izglītības programmu “Tekstiliju ražošanas tehnoloģijas un izstrādājumu izgatavošana”

Valsts budžeta saņemto **ziedojumu un dāvinājumu** izlietojums pārskata gadā ir 2,6 milj. *euro*, kas salīdzinot ar 2015. gadu samazinājies par 0,5 milj. *euro* jeb 16,7 %. Lielākos izdevumus veica:

- Zemkopības ministrija – izdevumi palielinājušies par 0,04 milj. *euro* salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu, tas saistīts ar to, ka palielinājies kopējais starptautisko aktivitāšu skaits projekta īstenošanā un veikta samaksa iesaistītajiem speciālistiem un veiktas izmaiņas informācijas sistēmās,
- Kultūras ministrija – izdevumi samazinājušies par 0,4 milj. *euro* salīdzinājumā ar 2015. gadu, tas saistīts ar to, ka 2015.gadā ievērojami finanšu līdzekļi bija saņemti no AS “Latvijas valsts meži”, kas bija paredzēti kultūras programmām reģionos, bet 2016.gadā finansējums šādiem pasākumiem samazinājās. Kā arī samazinājās ar noteiktu mērķi saņemtie naudas līdzekļi projektiem,
- Izglītības un zinātnes ministrija – izdevumi samazinājušies par 0,05 milj. *euro* salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu, jo noslēgušies vairāki projekti, piemēram, projekts “Eiropas programmas īstenošana pieaugušo izglītības jomā”, projekts “Eiropas Sociālā fonda darbības programmas „Cilvēkresursi un nodarbinātība””, projekts “Starptautiskajā jaunatnes attīstības apmaiņas programma”, kuros līdzekļi izlietoti darba braucieniem un komandējumiem, iestādes administratīviem izdevumiem, saņemtajiem apmācību pakalpojumiem, biroja preču un inventāra iegādei un stipendijām.

Izlietoti ziedojumi un
dāvinājumi –
2 632 136euro

Ziedojumu un dāvinājumu izdevumi atbilstoši ekonomiskai klasifikācijai un funkcionālajām kategorijām.

Uzturēšanas izdevumiem izlietoti 2,5 milj. *euro* jeb 95,7 % no kopējiem izdevumiem, tajā skaitā, atlīdzībai – 0,3 milj. *euro*, precēm un pakalpojumiem – 0,6 milj. *euro*, subsīdijām, dotācijām un sociālajiem pabalstiem – 1,1 milj. *euro*, uzturēšanas izdevumu transfertiem – 0,6 milj. *euro*.

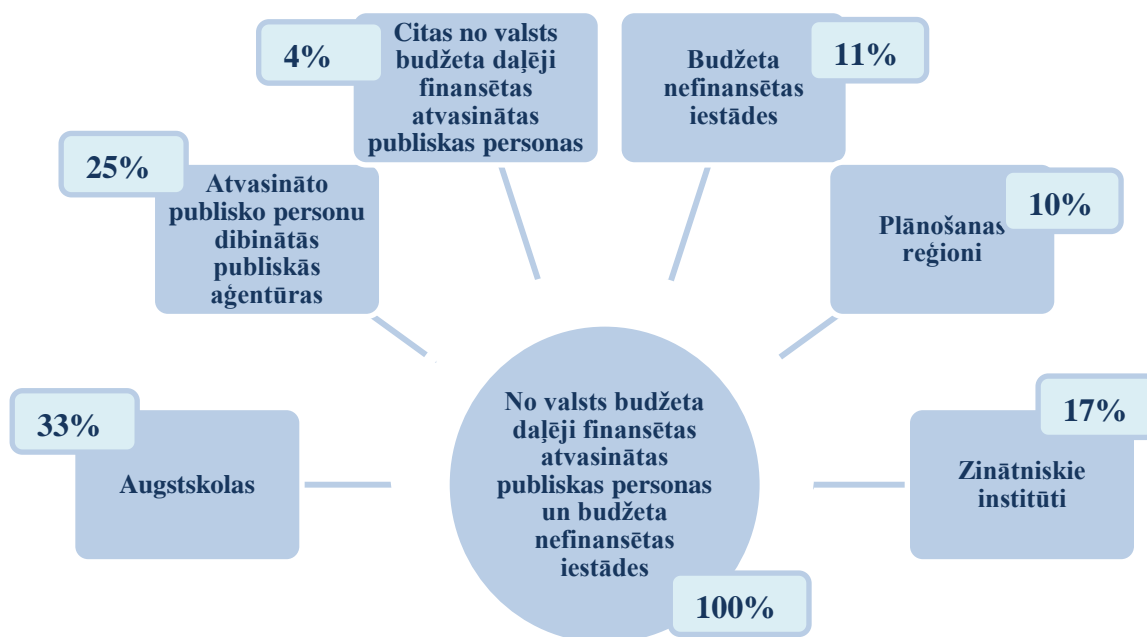
Kapitālajiem izdevumiem izlietoti 0,1 milj. *euro* jeb 4,3 % no kopējiem izdevumiem. Detalizēta informācija par izdevumiem atbilstoši ekonomiskai klasifikācijai pieejama 2016. gada pārskata 15. pielikumā “Valsts budžeta iestāžu, no valsts budžeta daļēji finansētu atvasinātu publisku personu un budžeta nefinansētu iestāžu ziedojumu un dāvinājumu ieņēmumi un izdevumi 2016. gadā”.

Proporcionāli lielākie izdevumi atbilstoši funkcionālajām kategorijām saistīti ar atpūtas, kultūras un reliģijas funkcijas izdevumiem – 1,2 milj. *euro* jeb 47,3 % no kopējiem izdevumiem, ekonomiskās darbības funkcijas izdevumiem – 0,8 milj. *euro* jeb 32,0 %, izglītības funkcijas izdevumiem – 0,4 milj. *euro* jeb 14,7 %.

No valsts budžeta daļēji finansētu atvasinātu publisku personu un budžeta nefinansētu iestāžu pamatdarbība 2016. gadā

No valsts budžeta daļēji finansētu atvasinātu publisku personu un budžeta nefinansētu iestāžu budžeta izpildē apkopotas šādas institucionālas vienības:

- septiņpadsmit valsts augstskolas, kas īsteno studijas programmas dažādos mācību virzienos – dabas zinātņu, lauksaimniecības, ekonomikas, veselības, humanitārās un mākslas studiju un citās jomās,
- trīspadsmit atvasināto publisko personu dibinātās publiskās aģentūras, kuras izveidojušas augstskolas noteiktu mērķu sasniegšanai,
- deviņi zinātniskie institūti – no valsts budžeta daļēji finansētas atvasinātas publiskas personas, kuru mērķis ir zinātniskās darbības veikšana noteiktā zinātnisko pētījumu nozarē,
- pieci plānošanas reģioni, kuru uzdevums ir nodrošināt reģiona attīstības plānošanu, koordināciju, pašvaldību un valsts pārvaldes iestāžu sadarbību,
- sešas budžeta nefinansētas iestādes, kuras nodrošina noteiktas valsts pārvaldes funkcijas un uzdevumus,
- citas atvasinātas publiskas personas (skatīt 8.attēlu).

8. attēls. No valsts budžeta daļēji finansētas atvasinātas publiskas personas un budžeta nefinansētas iestādes 2016.gadā

No valsts budžeta daļēji finansētu atvasinātu publisku personu un budžeta nefinansētu iestāžu pamatdarbības ieņēmumi 2016. gadā ir 315,5 milj. *euro*, kas samazinājušies par 14,9 milj. *euro* jeb 4,5 % salīdzinot ar iepriekšējo gadu.

Lielāko daļu no kopējiem ieņēmumiem – 199,4 milj. *euro* jeb 63,2 % veido transferti (tai skaitā no valsts pamatbudžeta

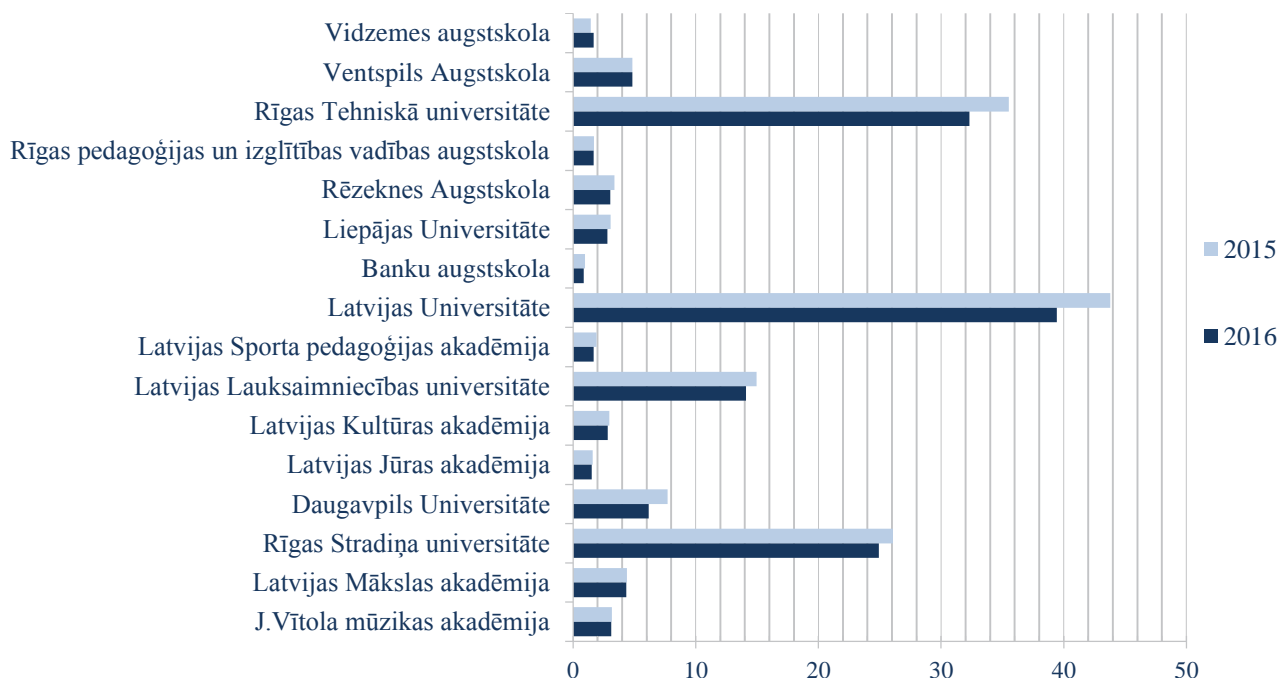
Pamatdarbības
ieņēmumi –
315 534 991 *euro*

SKAIDROJUMS PĀRSKATAM PAR VALSTS BUDŽETA, NO VALSTS BUDŽETA DAĻĒJI FINANSĒTU
ATVASINĀTU PUBLISKU PERSONU BUDŽETU UN BUDŽETA NEFINANSĒTU IESTĀŽU BUDŽETU
IZPILDI

193,7 milj. *euro*). Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi ir 110,2 milj. *euro* jeb 34,9 % un ārvalstu finanšu palīdzība – 5,7 milj. *euro* jeb 1,8 % no kopējiem ieņēmumiem.

Lielākos ieņēmumus no valsts budžeta transfertiem saņem valsts dibinātās augstskolas, (skatīt 9. attēlu):

- Latvijas universitāte (turpmāk – LU) saņēma 39,4 milj. *euro*, kas ir par 4,4 milj. *euro* mazāk nekā iepriekšējā gadā, no valsts budžeta saņemtie transferti veido 20,5 % no kopējiem saņemtajiem transfertu ieņēmumiem, Šajā periodā pabeigti vairāki apjomīgi ES finansēti projekti.
- Rīgas Tehniskā universitāte saņēma 32,3 milj. *euro*, kas ir par 3,2 milj. *euro* mazāk nekā iepriekšējā gadā, no valsts budžeta saņemtie transferti veido 16,8 % no kopējiem transfertu ieņēmumiem. Šajā periodā noslēgušies vairāki projekti, tai skaitā, ERAF un ESF fonda “Cilvēkresursu piesaiste zinātnei” projekts.
- Rīgas Stradiņa universitāte saņēma 24,9 milj. *euro*, kas ir par 1,1 milj. *euro* mazāk nekā iepriekšējā gadā, kopējie no valsts budžeta saņemtie transferti veido 12,9 % no kopējiem transfertu ieņēmumiem. Pārskata gadā samazinājies rezidentu apmācību skaits un pabeigts ESF projekts “Modernu diagnostikas un izpētes metožu izstrāde nanodaļiņu un ergonomisko faktoru radītajiem riskiem darba vietās”, ERAF projekts “Jaunas metodes izstrāde reprodukcijai nozīmīgu ģenētisko variāciju noteikšanai” un ERAF projekts “Rīgas Stradiņu universitātes zinātniskās kapacitātes attīstība un veicināšana kopējā Eiropas pētniecības telpā”.
- Latvijas Lauksaimniecības universitāte saņēma 14,1 milj. *euro*, kas ir par 0,9 milj. *euro* mazāk nekā iepriekšējā gadā, no valsts budžeta saņemtie transferti veido 7,3 % no kopējiem transfertu ieņēmumiem. Pārskata gadā samazinājies projektu īstenošanas apjoms.

9. attēls. Valsts dibinātu augstskolu valsts budžeta transfertu ieņēmumi 2015. un 2016. gadā (milj. *euro*)

SKAIDROJUMS PĀRSKATAM PAR VALSTS BUDŽETA, NO VALSTS BUDŽETA DAĻĒJI FINANSĒTU
ATVASINĀTU PUBLISKU PERSONU BUDŽETU UN BUDŽETA NEFINANSĒTU IESTĀŽU BUDŽETU
IZPILDI

Studējošo skaits akadēmiskajā gadā nav būtiski mainījies, salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu samazinājums ir par 1,6 %. Iepriekšējos gados studējošo skaita kritumu izraisīja vidusskolas absolventu skaita kritums, kura temps pēdējos gados ir samazinājies.

Kopējais studējošo skaits akadēmiskajā gadā ir 82 914 studējošie. No tiem valsts augstskolās studē 56 788, kas ir par 0,4 % mazāk nekā iepriekšējā mācību gadā.

Latvijas lielākās augstskolas pēc studējošo skaita ir Rīgas Tehniskā universitāte ar 14 997 studējošo, Latvijas Universitāte ar 12 750 studējošo un Rīgas Stradiņa universitāte ar 8 238 studējošo.

Latvijas augstskolās turpina pieaugt ārvalstu studentu skaits, sasniedzot 8 137 jeb 10 % no visiem studējošajiem. Ārvalstu studenti iepriekš ieguvuši izglītību galvenokārt Vācijā 1 182, Uzbekistānā 1 057 un Indijā 750.

Turpinās maksas studentu skaita samazināšanās, kas salīdzinot ar iepriekšējo gadu ir par 2 % jeb 1 017 mazāk (no 49 409 uz 48 392) un ir saistīts gan ar kopējā studējošo skaita izmaiņām, gan ar konkurenci ar citām ES dalībvalstīm, dažās no kurām piedāvā bezmaksas izglītību visiem ES studentiem, lai piesaistītu savam darba tirgum kvalificētu darbaspēku.

No valsts budžeta daļēji finansētu atvasinātu publisku personu un budžeta nefinansētu iestāžu pamatdarbības kopējie izdevumi 2016. gadā sasniedza 281,8 milj. *euro*. Salīdzinot ar 2015. gadu, izdevumi samazinājušies par 100,4 milj. *euro* jeb 26,3 %.

Pamatdarbības
izdevumi –
281 847 626 euro

Ekonomisko kategoriju sadalījumā uzturēšanas izdevumiem pārskata gadā izlietoti 260,1 milj. *euro* jeb 92,3 % no kopējiem izdevumiem, kas salīdzinot ar 2015. gadu samazinājušies par 20,8 milj. *euro* jeb 7,4 % un skaidrojams ar ES un citu starptautisku organizāciju finansētu zinātnisku projektu pabeigšanu. Atlīdzībai izlietoti 164,4 milj. *euro*, precēm un pakalpojumiem – 73,8 milj. *euro*, procentu izdevumiem – 0,5 milj. *euro*, subsīdijām, dotācijām un sociālajiem pabalstiem – 12,1 milj. *euro*, valsts budžeta transfertiem, dotācijām un mērķdotācijām pašvaldībām uzturēšanas izdevumiem, pašu resursiem, starptautiskai sadarbībai – 9,3 milj. *euro*. Kapitālajiem izdevumiem izlietoti 21,7 milj. *euro* jeb 7,7 % no kopējiem izdevumiem, kas salīdzinot ar 2015. gadu samazinājušies par 79,7 milj. *euro* un skaidrojams ar to, ka beigusies 2007.-2013. gada plānošanas perioda ESF un ERAF finansēto projektu realizācija.

Detalizēta informācija par izdevumiem atbilstoši ekonomiskai klasifikācijai skatāma 2016. gada pārskata 16. pielikumā “No valsts budžeta daļēji finansētu atvasinātu publisku personu un budžeta nefinansētu iestāžu pamatdarbības ieņēmumi un izdevumi 2016. gadā”.

Lielākie izdevumi funkcionālajās kategorijās pārskata gadā saistīti ar izglītības funkcijas izdevumiem, kam izlietoti 224,1 milj. *euro* jeb 79,5 % no kopējiem izdevumiem. Vispārējo valdības dienestu funkcijas izdevumiem izlietoti 37,9 milj. *euro* jeb 13,4 % no kopējiem izdevumiem. Ekonomiskās darbības funkcijas izdevumiem izlietoti 9,1 milj. *euro* jeb 3,2 % no kopējiem izdevumiem.